

ROČNÍ ZPRÁVA O VÝSLEDKU HOSPODAŘENÍ ČESKÉ NÁRODNÍ BANKY

2017

ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA Bankovní radě České národní banky

Se sídlem: Na Příkopě 28, 115 03 Praha 1

Výrok auditora

Provedli jsme audit přiložené účetní závěrky České národní banky sestavené na základě českých účetních předpisů, která se skládá z rozvahy k 31. prosinci 2017, výkazu zisku a ztráty a přehledu o změnách vlastního kapitálu za rok končící k tomuto datu a přílohy této účetní závěrky, která obsahuje popis použitých podstatných účetních metod a další vysvětlující informace.

Podle našeho názoru přiložená účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv České národní banky k 31. prosinci 2017 a nákladů a výnosů a výsledku jejího hospodaření za rok končící k tomuto datu v souladu s českými účetními předpisy.

Základ pro výrok

Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech a standardy Komory auditorů České republiky pro audit, kterými jsou mezinárodní standardy pro audit (ISA), případně doplněné a upravené souvisejícími aplikačními doložkami. Naše odpovědnost stanovená těmito předpisy je podrobněji popsána v oddílu Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky. V souladu se zákonem o auditorech a Etickým kodexem přijatým Komorou auditorů České republiky jsme na společnosti nezávislí a splnili jsme i další etické povinnosti vyplývající z uvedených předpisů. Domníváme se, že důkazní informace, které jsme shromáždili, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

Ostatní informace uvedené v Roční zprávě o výsledku hospodaření České národní banky

Ostatními informacemi jsou v souladu s § 2 písm. b) zákona o auditorech informace uvedené v Roční zprávě o výsledku hospodaření České národní banky mimo účetní závěrku a naši zprávu auditora. Za ostatní informace odpovídá Bankovní rada České národní banky.

Náš výrok k účetní závěrce se k ostatním informacím nevztahuje. Přesto je však součástí našich povinností souvisejících s ověřením účetní závěrky seznámení se s ostatními informacemi a posouzení, zda ostatní informace nejsou ve významném (materiálním) nesouladu s účetní závěrkou či našimi znalostmi o účetní jednotce získanými během ověřování účetní závěrky nebo zda se jinak tyto informace nejeví jako významně (materiálně) nesprávné. Také posuzujeme, zda ostatní informace byly ve všech významných (materiálních) ohledech vypracovány v souladu s příslušnými právními předpisy. Tímto posouzením se rozumí, zda ostatní informace splňují požadavky právních předpisů na formální náležitosti a postup vypracování ostatních informací v kontextu významnosti (materiality), tj. zda případné nedodržení uvedených požadavků by bylo způsobilé ovlivnit úsudek činěný na základě ostatních informací.

Na základě provedených postupů, do míry, jež dokážeme posoudit, uvádíme, že:

- Ostatní informace, které popisují skutečnosti, jež jsou též předmětem zobrazení v účetní závěrce, jsou ve všech významných (materiálních) ohledech v souladu s účetní závěrkou.
- Ostatní informace byly vypracovány v souladu s právními předpisy.

Dále jsme povinni uvést, zda na základě poznatků a povědomí o České národní bance, k nimž jsme dospěli při provádění auditu, ostatní informace neobsahují významné (materiální) věcné nesprávnosti. V rámci uvedených postupů jsme v obdržených ostatních informacích žádné významné (materiální) věcné nesprávnosti nezjistili.

Odpovědnost Bankovní rady České národní banky za účetní závěrku

Bankovní rada České národní banky odpovídá za sestavení účetní závěrky podávající věrný a poctivý obraz v souladu s českými účetními předpisy a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné (materiální) nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Při sestavování účetní závěrky je Bankovní rada České národní banky povinno posoudit, zda je Česká národní banka schopna nepřetržitě trvat, a pokud je to relevantní, popsat v příloze účetní závěrky záležitosti týkající se jejího nepřetržitého trvání a použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky, s výjimkou případů, kdy Bankovní rada České národní banky plánuje zrušení společnosti nebo ukončení její činnosti, resp. kdy nemá jinou reálnou možnost než tak učinit.

Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky

Naším cílem je získat přiměřenou jistotu, že účetní závěrka jako celek neobsahuje významnou (materiální) nesprávnost způsobenou podvodem nebo chybou a vydat zprávu auditora obsahující náš výrok. Přiměřená míra jistoty je velká míra jistoty, nicméně není zárukou, že audit provedený v souladu s výše uvedenými předpisy ve všech případech v účetní závěrce odhalí případnou existující významnou (materiální) nesprávnost. Nesprávnosti mohou vzniknout v důsledku podvodů nebo chyb a považují se za významné (materiální), pokud lze reálně předpokládat, že by jednotlivě nebo v souhrnu mohly ovlivnit ekonomická rozhodnutí, která uživatelé účetní závěrky na jejím základě přijmou.

Při provádění auditu v souladu s výše uvedenými předpisy je naší povinností uplatňovat během celého auditu odborný úsudek a zachovávat profesní skepticismus. Dále je naší povinností:

- Identifikovat a vyhodnotit rizika významné (materiální) nesprávnosti účetní závěrky způsobené podvodem nebo chybou, navrhnout a provést auditorské postupy reagující na tato rizika a získat dostatečné a vhodné důkazní informace, abychom na jejich základě mohli vyjádřit výrok. Riziko, že neodhalíme významnou (materiální) nesprávnost, k níž došlo v důsledku podvodu, je větší než riziko neodhalení významné (materiální) nesprávnosti způsobené chybou, protože součástí podvodu mohou být tajné dohody (koluze), falšování, úmyslná opomenutí, nepravdivá prohlášení nebo obcházení vnitřních kontrol.
- Seznámit se s vnitřním kontrolním systémem společnosti relevantním pro audit v takovém rozsahu, abychom mohli navrhnout auditorské postupy vhodné s ohledem na dané okolnosti, nikoli abychom mohli vyjádřit názor na účinnost jejího vnitřního kontrolního systému.
- Posoudit vhodnost použitých účetních pravidel, přiměřenost provedených účetních odhadů a informace, které v této souvislosti Bankovní rada České národní banky uvedla v příloze účetní závěrky.
- Posoudit vhodnost použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky Bankovní radou České národní banky a to, zda s ohledem na shromážděné důkazní informace existuje významná (materiální) nejistota vyplývající z událostí nebo podmínek, které mohou významně zpochybnit schopnost společnosti nepřetržitě trvat. Jestliže dojdeme k závěru, že taková významná (materiální) nejistota existuje, je naší povinností upozornit v naší zprávě na informace uvedené v této souvislosti v příloze účetní závěrky, a pokud tyto informace nejsou dostatečné, vyjádřit modifikovaný výrok. Naše závěry týkající se schopnosti České národní banky nepřetržitě trvat vycházejí z důkazních informací, které jsme získali do data naší zprávy. Nicméně budoucí události nebo podmínky mohou vést k tomu, že společnost ztratí schopnost nepřetržitě trvat.
- Vyhodnotit celkovou prezentaci, členění a obsah účetní závěrky, včetně přílohy, a dále to, zda účetní závěrka zobrazuje podkladové transakce a události způsobem, který vede k věrnému zobrazení.

Naší povinností je informovat Bankovní radu České národní banky mimo jiné o plánovaném rozsahu a načasování auditu a o významných zjištěních, která jsme v jeho průběhu učinili, včetně zjištěných významných nedostatků ve vnitřním kontrolním systému.

V Praze dne 22. března 2018

Auditorská společnost:

Deloitte Audit s.r.o.
evidenční číslo 079

Statutární auditor:

Diana Rádl Rogerová
evidenční číslo 2045

OBSAH

I.	ÚVOD	1
II.	NÁKLADY A VÝNOSY	2
II. 1	Shrnutí	2
II. 2	Oblast měnová	3
II. 2. 1.	Provádění měnové politiky	3
II. 2. 2.	Správa devizových rezerv	5
II. 2. 3.	Kurzové rozdíly	6
II. 2. 4.	Klientské operace	8
II. 2. 5.	Ostatní operace	8
II. 3	Oblast emise a správy peněz	10
II. 4	Oblast provozní	11
II. 4. 1.	Zaměstnanci	12
II. 4. 2.	Správní činnost	13
II. 4. 3.	Provoz objektů a zařízení	14
III.	AKTIVA A PASIVA	16
III. 1.	Úvod a shrnutí	16
III. 2.	Popis věcného obsahu vybraných položek aktiv a pasiv	17
III. 2. 1.	Aktiva	17
III. 2. 2.	Pasiva	19
III. 3.	Výdaje na pořízení majetku	21
III. 4.	Stav vlastního kapitálu	23
IV.	ROZDĚLENÍ HOSPODÁŘSKÉHO VÝSLEDKU	24
V.	KONZISTENTNOST ÚDAJŮ ROČNÍ ZPRÁVY O VÝSLEDKU HOSPODAŘENÍ ČNB S ÚČETNÍ ZÁVĚRKOU	25
VI.	VEDENÍ ÚČTŮ A POSKYTOVÁNÍ BANKOVNÍCH SLUŽEB PRÁVNICKÝM OSOBÁM	26
VII.	ZÁVĚR	27

Příloha č. 1 - Srovnání nákladů a výnosů ČNB v letech 2017 a 2016

Příloha č. 2 - Čerpání rozpočtovaných prostředků ČNB k 31. prosinci 2017

Příloha č. 3 - Informace o mzdách členů bankovní rady ČNB podle § 47 odst. 3 zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů

Příloha č. 4 - Jmenovitý seznam právnických osob podle § 34 odst. 1 zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů

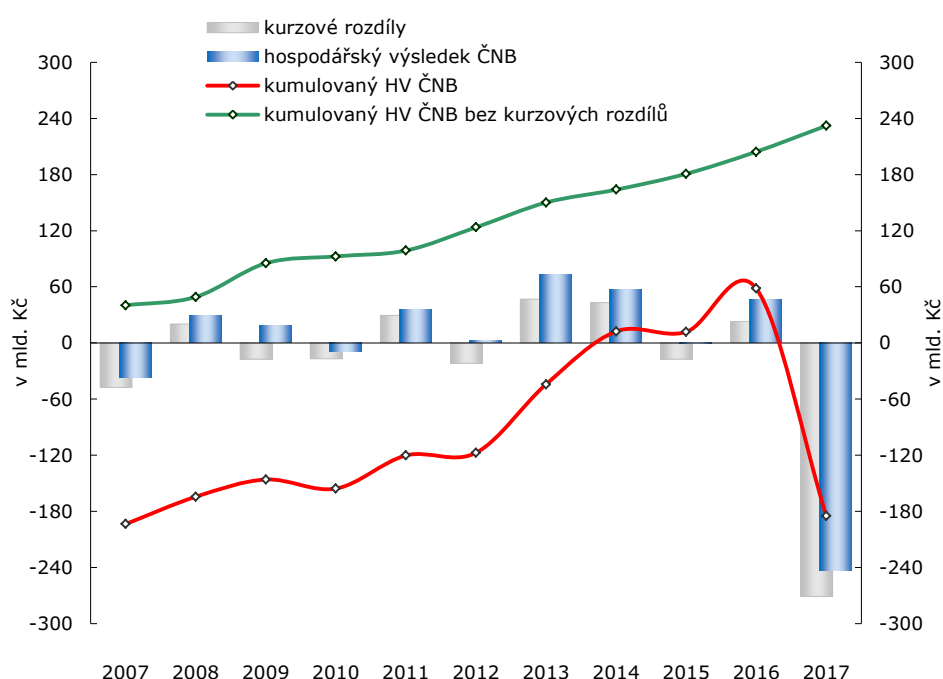
I. ÚVOD

Zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ČNB“), ukládá České národní bance (dále jen „ČNB“), aby do tří měsíců po skončení kalendářního roku předložila Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR k projednání roční zprávu o výsledku svého hospodaření. Věcný obsah předkládané zprávy vychází z účetní závěrky za rok 2017. Soulad obou zmíněných dokumentů ověřil auditor, firma Deloitte Audit, s. r. o.

Hlavním cílem činnosti ČNB je péče o cenovou stabilitu. V souladu s tímto cílem ČNB určuje měnovou politiku a přijímá konkrétní rozhodnutí, a to vždy bez ohledu na dopad do vlastního hospodaření. Zásadní událostí roku 2017 v oblasti měnové politiky bylo rozhodnutí o ukončení kurzového závazku ČNB počátkem dubna, které se stalo prvním krokem k postupnému návratu celkových měnových podmínek k normálu. Od ukončení uvedeného závazku se již kurz koruny pohybuje výhradně dle vývoje nabídky a poptávky na devizovém trhu. V srpnu a listopadu 2017 ČNB zvýšila měnověpolitické úrokové sazby. Jednalo se o první úpravu úrokových sazeb od listopadu 2012, kdy došlo ke snížení repo sazby na tzv. technickou nulu. Srpnové rozhodnutí současně znamenalo první zvýšení domácích úrokových sazeb od února 2008 a spolu s listopadovou úpravou sazeb bylo dalším krokem k postupné normalizaci měnové politiky.

Změny v nastavení měnové politiky ovlivňují hospodaření centrální banky. Proces přibližování se vyspělejší ekonomikám je doprovázen posilováním domácí měny, k němuž přispívá i dřívější návrat domácí měnové politiky k normálu oproti politice ECB. Posilování kurzu generuje z pohledu hospodaření centrální banky ztráty úměrné tempu apreciace domácí měny a stavu bilance. Návrat trendového posilování kurzu koruny může proto znamenat kumulaci kurzových ztrát ČNB, stejně jako v období před vypuknutím globální finanční krize.

Graf č. 1 – Vývoj hospodářského výsledku ČNB v letech 2007 až 2017

II. NÁKLADY A VÝNOSY

II. 1. SHRNUTÍ

V roce 2017 uzavřela ČNB své hospodaření ztrátou ve výši 243 243 mil. Kč, která pramenila z apreciacie domácí měny po ukončení kurzového závazku. Kurz koruny meziročně posílil vůči všem měnám, ve kterých jsou alokovány devizové rezervy. Celkovou kurzovou ztrátu ve výši 271 mld. Kč tvořily především nerealizované kurzové ztráty a zisky, které vznikají v důsledku pohybu měnových kurzů u cizoměnových aktiv a pasiv držených v bilanci do konce kalendářního roku. Nejcitelnější meziroční posílení vykazala koruna vůči USD a JPY. Největší kurzové ztráty ale vznikly vůči EUR, ve kterém je investována rozhodující část rezerv ČNB.

Na pozitivním výsledku dosaženém při správě devizových rezerv se podílela především akciová portfolia, která těžila z růstu akciových trhů v kombinaci s jejich dividendovým příspěvkem. Naopak růst úrokových sazeb vedl ke kapitálovým ztrátám dluhopisových portfolií a přetrvávající záporné úrokové sazby na evropských peněžních trzích generovaly záporné úrokové výnosy.

Zpříšňování měnových podmínek, realizované prostřednictvím základních úrokových sazeb, zvýšilo nákladovost operací ČNB na volném trhu. Odpoutání úrokových sazeb od hladiny technické nuly a nárůst objemu sterilizačních pasiv v době platnosti kurzového závazku významně zvýšily sterilizační náklady ČNB.

V personální oblasti ČNB pokračovala v doplňování nově zřízených pracovních pozic zajišťujících její rozšířené kompetence v oblasti dohledu nad finančním trhem. Navyšování počtu zaměstnanců a sílí konkurence na trhu práce byly hlavními faktory meziročního nárůstu mzdových nákladů. Výsledek hospodaření ČNB dosažený v roce 2017 v oblasti provozní a oblasti emise oběživa ovlivnily dvě mimořádné události spojené s prodejem ubytovacího zařízení a ukončením výměny neplatné bankovky nominální hodnoty 50 Kč.

Tabulka č. 1 – Náklady a výnosy ČNB v roce 2017

údaje uvedeny v mil. Kč				
	náklady	výnosy	saldo	meziroční změna salda
oblast měnová:	318 983	77 048	-241 935	-290 419
▪ provádění měnové politiky	4 030	1	-4 029	-3 416
▪ správa devizových rezerv	40 155	72 191	32 036 ¹⁾	6 837
▪ kurzové rozdíly	274 777	3 796	-270 981	-293 845
▪ klientské operace	21	1 013	992	-407
▪ ostatní operace	0	47	47	412
oblast emise a správy peněz	453	864	411	568
oblast provozní	2 185	466	-1 719	139
celkem	321 621	78 378	-243 243	-289 712

Meziroční srovnání v letech 2017 a 2016 se nachází v příloze č. 1.

¹⁾ Všechny dluhové cenné papíry jsou zařazeny do realizovatelného portfolia. V souladu s účetními standardy se proto jejich pravidelné přeceňování na tržní hodnotu promítá do bilance - položky oceňovací rozdíly (zahrnované do vlastního kapitálu). Pokud by se nerealizované zisky a ztráty z přecenění dluhopisů (-6 050 mil. Kč) promítaly přímo do výsledovky, snížilo by se souhrnné saldo nákladů a výnosů ze správy devizových rezerv na 25 986 mil. Kč.

II. 2. OBLAST MĚNOVÁ

Oblast měnová zahrnuje náklady a výnosy související s realizací měnové politiky, správou devizových rezerv, kurzovými rozdíly, konsolidací bankovního sektoru a službami poskytovanými klientům (především státní pokladně).

rok	náklady	údaje uvedeny v mil. Kč	
		výnosy	saldo
2017	318 983	77 048	-241 935
2016	46 139	94 623	48 484

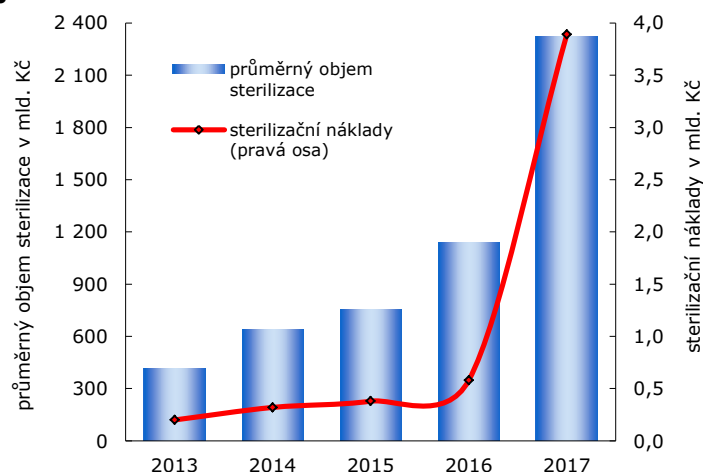
II. 2. 1. Provádění měnové politiky

V prvním čtvrtletí 2017 ČNB nadále udržovala uvolněné měnové podmínky. Měnověpolitické sazby byly ponechány na tzv. technické nule a devizový kurz byl nadále používán jako nástroj měnové politiky. V souladu s tím ČNB intervenovala na devizovém trhu na oslabení kurzu tak, aby udržovala kurz koruny vůči euru poblíž hladiny 27 CZK/EUR.

Na svém mimořádném měnovém zasedání dne 6. dubna 2017 bankovní rada ukončila kurzový závazek ČNB. Pohyb kurzu koruny vůči euru byl od tohoto momentu určován výhradně vývojem nabídky a poptávky na devizovém trhu. Měnověpolitické úrokové sazby byly ponechány na úrovni tzv. technické nuly až do počátku srpna, kdy ČNB zvýšila limitní úrokovou sazbu pro dvoutýdenní repo operace o 20 bazických bodů na hodnotu 0,25 % a lombardní sazbu navýšila o 25 bazických bodů na 0,50 %. V roce 2017 překročila ČNB k úpravě sazeb ještě jednou. S účinností od 3. listopadu byla zvýšena limitní úroková sazba pro dvoutýdenní repo operace na úroveň 0,50 % a lombardní sazba na 1 %. Diskontní sazba byla ponechána stále na tzv. technické nule, tj. na hodnotě 0,05 %.

Nastavení měnověpolitických úrokových sazeb má vliv na hospodaření ČNB. Od listopadu 2012 se základní úrokové sazby nacházely na velmi nízké úrovni. ČNB proto vykazovala nízkou úroveň sterilizačních nákladů. Navzdory významnému zvýšení volné likvidity bankovního sektoru vykazovala ČNB relativně nízkou hladinu sterilizačních nákladů i v roce 2016. Významnější nárůst přichází až se zvýšením úrokové sazby pro dvoutýdenní repo operace.

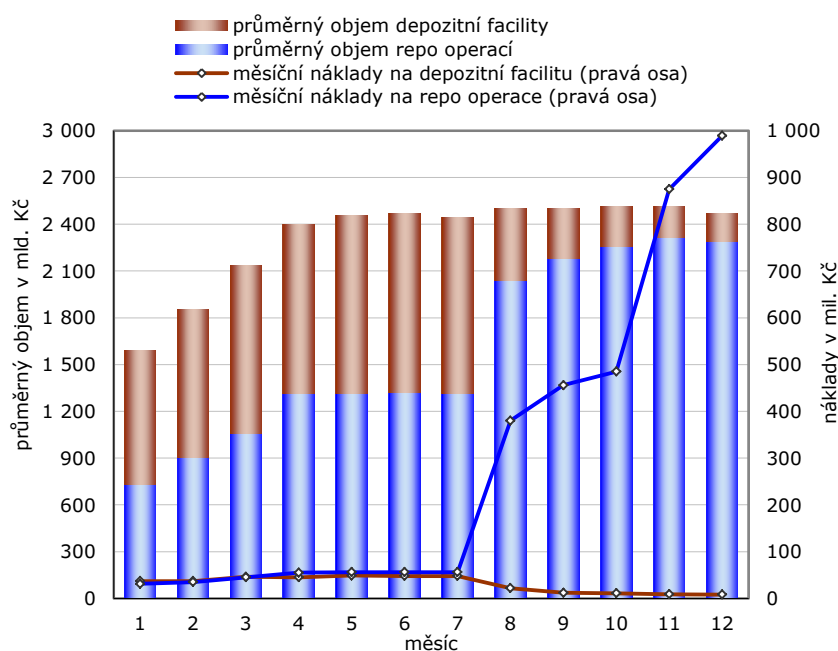
Graf č. 2 – Vývoj sterilizace a sterilizačních nákladů ČNB v letech 2013 – 2017

V roce 2017 ČNB vynaložila na provádění měnové politiky souhrnné náklady 4 030 mil. Kč, což představuje cca šestinásobný meziroční nárůst. V důsledku úpravy základních úrokových sazeb (zejména odpoutání dvoutýdenní repo sazby od technicky nulové hladiny) se následně změnila struktura sterilizované likvidity. Výrazně se snížil objem depozitní facility ve prospěch více úročených repo operací. Prostřednictvím repo operací²⁾ bylo v průměru sterilizováno 1 586 mld. Kč při celkových nákladech ČNB ve výši 3 519 mil. Kč. Prostřednictvím depozitní facility³⁾ ČNB sterilizovala v průměru 734 mld. Kč při nákladech 372 mil. Kč. Portfolio měnověpolitických nástrojů rovněž zahrnuje povinné minimální rezervy⁴⁾ (dále jen „PMR“) bank, poboček zahraničních bank a spořitelních a úvěrních družstev. Při průměrném objemu PMR ve výši 76 mld. Kč (meziroční nárůst o 10 %) byly v roce 2017 vyplaceny úroky v souhrnné výši 139 mil. Kč.

Rozsah a struktura měnověpolitických operací realizovaných ČNB v roce 2017 a jejich dopad do nákladů ČNB zobrazuje graf č. 3.

Graf č. 3 – Vývoj stahovacích repo operací a depozitní facility v roce 2017

²⁾ V rámci stahovacích repo operací je bankám nabízena možnost uložit si na účty centrální banky volné peněžní prostředky za úrokovou sazbu, která nepřevyší vyhlášenou dvoutýdenní repo sazbu.

³⁾ Depozitní facility je úročena diskontní sazbou a poskytuje bankám možnost uložit přebytečnou likviditu přes noc u ČNB.

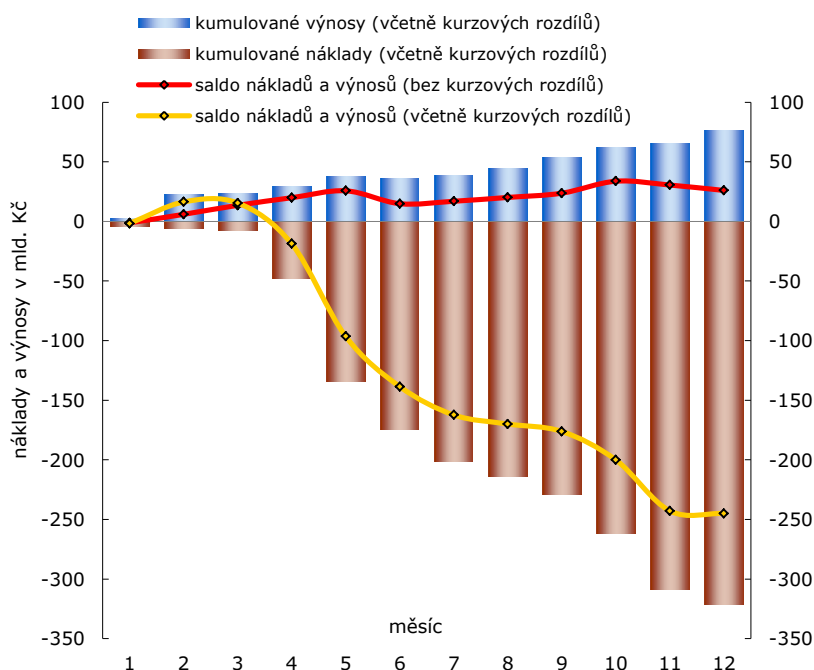
⁴⁾ PMR jsou uloženy na účtech vedených u centrální banky. Předepsaná sazba PMR je stanovena na 2 % z celkového objemu primárních závazků vůči nebankovním subjektům dané banky, pobočky zahraniční banky a spořitelního a úvěrního družstva, jejichž splatnost nepřevyšuje dva roky. PMR jsou úročeny dvoutýdenní repo sazbou, maximálně však do jejich stanovené výše (nad tuto úroveň se pak neúročí).

II. 2. 2. Správa devizových rezerv

Správa devizových rezerv přispěla do hospodaření ČNB kladným saldem nákladů a výnosů ve výši 32 036 mil. Kč (bez zohlednění vlivu kurzových rozdílů), což je meziroční nárůst čistých výnosů o 27 %.

Stejně jako v předchozím roce se na dosaženém výsledku podílelo nejvýraznější měrou akciové portfolio, které profitovalo především z růstu akciových trhů a z dividendového výnosu. Zisk vygenerovala všechna akciová portfolia, a to v souhrnné výši 29 836 mil. Kč, tj. meziroční nárůst o 74 %. Růst akciových indexů těžil z pozitivního sentimentu na globálních trzích, který podporovala lepší než očekávaná makrodata a spekulace ohledně stimulačních účinků daňové reformy prezidenta Trumpa. Z té nejvíce těžil americký index S&P 500, který zaznamenal společně s japonským indexem Nikkei největší meziroční nárůst. Ke konci roku 2017 bylo v akciích alokováno 10,4 mld. EUR, což je meziroční nárůst o 3,3 mld. EUR. Zastoupení akcií v devizových rezervách se však oproti předchozímu roku nepatrně snížilo na 8,5 %, a to v důsledku absolutního nárůstu velikosti devizových rezerv. Dluhopisová portfolia tvoří největší část devizových rezerv ČNB. Jejich absolutní příspěvek k dosaženému čistému výnosu činil 9 631 mil. Kč, což je meziroční pokles o 8 %, za kterým stojí kapitálové ztráty plynoucí z růstu úrokových sazeb a následného růstu výnosových křivek. Realizovaná část výsledné kapitálové ztráty ve výši 219 mil. Kč se promítla přímo do výsledku hospodaření ČNB. Nerealizovaná část kapitálové ztráty, zaúčtovaná v průběhu kalendářního roku v celkovém rozsahu 6 050 mil. Kč, byla ponechána jako oceňovací rozdíl v bilanci banky. Výnosy dluhopisových portfolií tedy pocházely výhradně z úrokové složky. Pokud jde o instrumenty peněžního trhu, byly úrokové výnosy, v důsledku přetrvávajících záporných úrokových sazeb na EUR a SEK trzích, jako celek záporné.

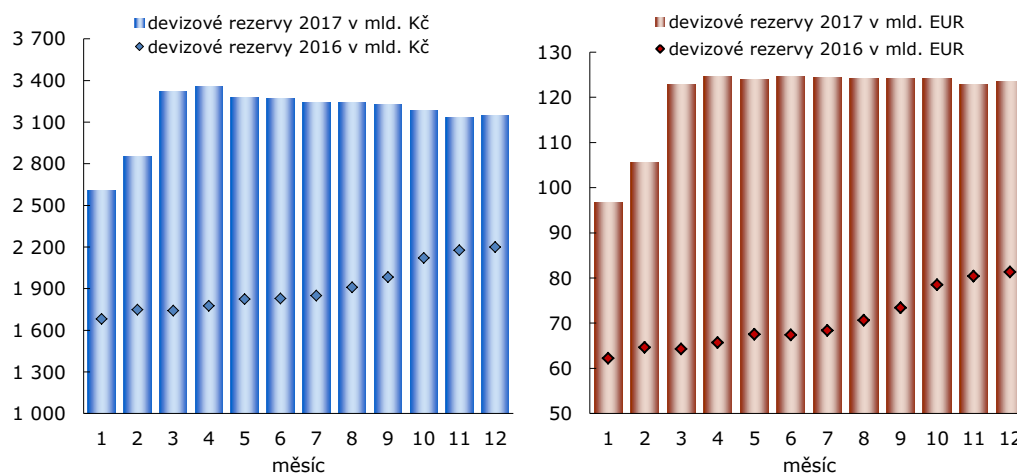
Graf č. 4 – Kumulované náklady a výnosy ze správy devizových rezerv ČNB v roce 2017 – včetně započtení vlivu přecenění dluhopisů

Výnos devizových rezerv, měřený jako vážený průměr výnosů spravovaných portfolií v rezervních měnách, činil 1,13 % p.a. (v roce 2016 bylo dosaženo 1,01 % p.a.). Jednotlivá portfolia v rezervních měnách pak dosáhla následujících hodnot: euro 0,37 % p.a., americký dolar 3,15 % p.a., kanadský dolar 0,55 % p.a., švédská koruna -0,21 % p.a. a australský dolar 3,75 % p.a. Souhrnný korunový výnos, který zahrnuje i kurzové rozdíly, dosáhl -7,45 % p.a. (v roce 2016 bylo dosaženo 2,84 % p.a.).

Na konci roku 2017 dosahovaly devizové rezervy ČNB 123,4 mld. EUR, což představuje meziroční nárůst o 52 %. Hlavním zdrojem navýšení byly, stejně jako v předchozím roce, intervence na devizovém trhu, které ČNB prováděla v souladu se svým kurzovým závazkem. Zkracující se období tzv. „tvrdého“ závazku vedlo v prvním čtvrtletí 2017 k prudkému přílivu kapitálu, jehož příčinou byly spekulace na následné posílení koruny a rovněž proces zajišťování domácích vývozců proti kurzovému riziku. Rozsah intervencí ČNB, které udržely korunu nad hladinou kurzového závazku, se proto prudce zvýšil. V souhrnu za rok 2017 uzavřela ČNB intervenční nákupy v celkovém rozsahu 42,5 mld. EUR (cca 1 149 mld. Kč). Devizové rezervy rostly v menší míře i vlivem klientských operací, při kterých dochází ke konverzi cizoměnových prostředků uložených na účtech klientů centrální banky. Objemově nejvýznamnější konverze se, stejně jako v předchozím roce, odehrávaly na účtech Ministerstva financí ČR (dále jen „MF ČR“), přes které jsou čerpány finanční prostředky uvolněné z fondů Evropské unie nebo naopak jsou odváděny finanční příspěvky ČR do rozpočtu Evropské komise. Devizové rezervy ČNB rostly i z výnosů portfolií. Opačným směrem působily kurzové rozdíly, neboť euro posílilo vůči všem ostatním rezervním měnám.

Graf č. 5 – Vývoj devizových rezerv ČNB v roce 2017

II. 2. 3. Kurzové rozdíly

V roce 2017 posílil kurz koruny vůči všem měnám, ve kterých jsou alokovány devizové rezervy ČNB. Vzhledem ke struktuře bilance generuje proces posilování domácí měny účetní kurzové ztráty⁵⁾. Na konci roku 2017 bylo proto zaúčtováno záporné saldo kurzových ztrát a zisků v celkovém objemu 270 981 mil. Kč.

⁵⁾ Příčinou vzniku kurzových rozdílů je otevřená devizová pozice ČNB, vyplývající z vysokého podílu cizoměnových aktiv v bilanci banky (z důvodu držby devizových rezerv související s realizací měnové politiky), a změna kurzu české koruny vůči rezervním měnám uskutečněná v rámci kalendářního roku. Při stávající struktuře devizových aktiv a pasiv ČNB jsou doprovodným znakem apreciacie (posílení) domácí měny kurzové ztráty a v případě depreciace naopak kurzové zisky.

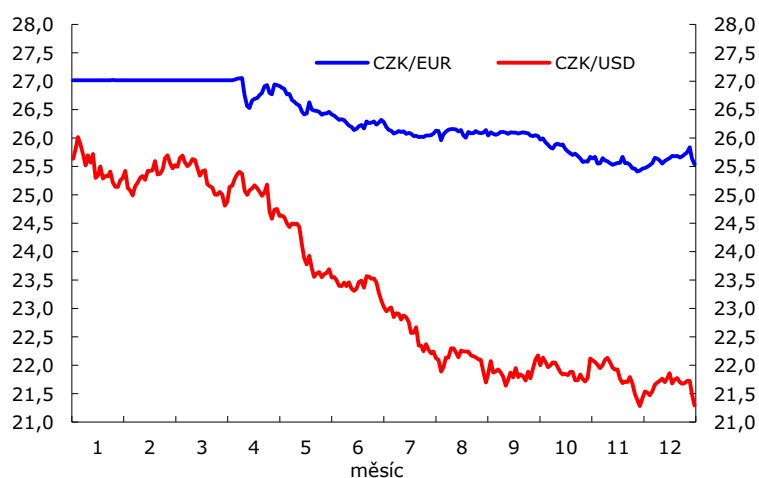
Výsledná kurzová ztráta pramenila především (z 98 %) z nerealizovaných kurzových ztrát a zisků, které vznikají v důsledku pohybu měnových kurzů u cizoměnových aktiv a pasiv držných v bilanci do konce kalendářního roku.

Z hlediska jednotlivých měn byla výsledná kurzová ztráta dosažena vůči EUR (117,5 mld. Kč), USD (95,1 mld. Kč), CAD (24,5 mld. Kč), AUD (12,5 mld. Kč), JPY (10,3 mld. Kč), GBP (4,3 mld. Kč) a SEK (2,9 mld. Kč).

Vůči euru, ve kterém bylo na konci roku 2017 alokováno 66 % devizových rezerv ČNB, posílil nominální kurz koruny meziročně o 5,5 % (z hodnoty 27,020 CZK/EUR na konci roku 2016 na hodnotu 25,540 na konci roku 2017). V prvním čtvrtletí 2017 se koruna nacházela nadále těsně nad hranicí kurzového závazku ČNB. Po jeho ukončení byla domácí měna ponechána volnému působení nabídky a poptávky na devizovém trhu. ČNB tak naposledy intervenovala 6. dubna před rozhodnutím bankovní rady. Po ukončení kurzového závazku koruna postupně posilovala. Apreciační trend přerušovaly pouze občasné drobné korekce způsobené posilováním eura na světových trzích nebo vybíráním zisků investorů držících korunová aktiva. Třetí čtvrtletí se neslo ve znamení relativní stability kurzu domácí měny, které bylo následně vystřídáno opětovným tlakem na posilování koruny v důsledku očekávání trhu ohledně dalšího zvyšování měnověpolitických sazeb ČNB. Vzhledem k tomu, že sazby v listopadu nakonec vzrostly o čtvrt procentního bodu, tempo zhodnocování koruny vůči euru následně zpomalilo.

Vzhledem k americkému dolaru posílila v roce 2017 domácí měna ještě mnohem výrazněji, a to o plných 17,0 % (na konci roku 2016 vykazoval kurz CZK/USD hodnotu 25,639 a na konci roku 2017 hodnotu 21,291). Volatilita tohoto měnového páru bývá tradičně vyšší, než v případě měnového páru CZK/EUR. Domácí měna posilovala od počátku roku, přičemž od dubna se tempo jejího zhodnocování ještě zvýšilo. V tomto směru působily jednak zprávy z americké ekonomiky, které vedly k oslabení amerického dolaru na světových trzích, a dále pak efekt posilování koruny vůči euru po opuštění kurzového závazku. Oslabování dolaru pomohly zastavit až obavy ECB ze setrvalé nízké inflace a posilujícího eura a očekávání ohledně možného budoucího zvyšování sazeb amerického Fedu. Od září se kurz koruny vůči dolaru pohyboval převážně v úzkém pásmu mezi 21,5 – 22,0 CZK/USD. Ve čtvrtém čtvrtletí domácí měna opět posilovala. V reakci na vývoj na světových trzích byl tento trend přerušován krátkodobými výkyvy kurzu.

Graf č. 6 – Vývoj kurzu CZK/EUR a CZK/USD v roce 2017

II. 2. 4. Klientské operace

ČNB zajišťuje domácí, zahraniční a mezibankovní platební styk a evidenci a vypořádání obchodů s krátkodobými dluhopisy. ČNB poskytuje svým klientům vybrané služby v oblasti vedení a správy účtů především podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech. ČNB také spravuje informační systém Centrální registr úvěrů, ve kterém se soustřeďují informace o úvěrových závazcích fyzických osob podnikatelů a právnických osob a zároveň je umožněna operativní výměna těchto informací mezi jeho uživateli.

Služby poskytované svým klientům ČNB zpoplatňuje, aby pokryla provozní náklady vynaložené na zajištění těchto činností. V roce 2017 dosáhla ČNB v oblasti klientských operací čisté výnosy ve výši 992 mil. Kč, což představuje meziroční pokles o 407 mil. Kč, za kterým stojí především nižší objemy konverzí finančních prostředků. Konverze jsou prováděny na základě požadavku klienta a dochází při nich k převodu cizoměnových prostředků do českých korun, nebo naopak ke konverzi domácí měny do vybrané cizí měny. Objemově nejvýznamnější operace jsou prováděny na účtech MF ČR. Dalším zdrojem příjmů jsou poplatky za vedení účtů státní pokladny, poplatky za zajišťování mezibankovního zúčtování a služby související s evidencí a vypořádáním obchodů s krátkodobými dluhopisy, poplatky z hotovostních operací prováděných s cizí měnou a poplatky za vedení Centrálního registru úvěrů.

Úročení finančních prostředků klientů, uložených na účtech v ČNB, bylo z pohledu dopadu do hospodaření zanedbatelné. Nadále přetrvávala nízká hladina úrokových sazeb a objem úročených prostředků. Zachován zůstal i způsob úročení souhrnného účtu státní pokladny.

II. 2. 5. Ostatní operace

V ostatních operacích jsou zahrnuty zejména náklady a výnosy vyplývající z řešení neukončených případů programu konsolidace bankovního sektoru nebo jiných historických a doposud nedořešených kauz. V současné době nelze odhadnout výši budoucích potenciálních závazků ČNB pramenících z nedořešených případů, a proto na ně není tvořena rezerva. Pohledávky ČNB z úvěrů za bývalými bankami jsou kryty opravnými položkami. Jejich výši ČNB průběžně aktualizuje, a to na základě změny odhadu návratnosti příslušných aktiv v návaznosti na průběh konkurzních řízení.

V souhrnném vyjádření přispěly ostatní operace do hospodaření ČNB kladným saldem nákladů a výnosů ve výši 47 mil. Kč. Dosažený výsledek ovlivnila především výplata likvidačního zůstatku společnosti BH Capital, a. s., v likvidaci, a poplatky přijaté za správu a vedení účtů speciálních vládních úvěrů a poplatky za poskytnutou záruku.

V červnu 2000 vyhlásila ČNB nucenou správu v IPB a následně vydala pro věřitele IPB záruku za závazky vyplývající z přijatých vkladů a vydaných dluhopisů, včetně příslušných úroků evidovaných v účetnictví IPB ke dni 16. června 2000. Výše záruky za vklady je v účetnictví ČNB pravidelně aktualizována podle skutečné výše závazků s tím, že na konci roku 2017 činil zůstatek záruky 4 mil. Kč.

Do 31. prosince 2016 ČNB poskytla ČSOB v souvislosti se Smlouvou a slibem odškodnění konečná plnění ve výši 3 829 mil. Kč. S výjimkou 502 mil. Kč uhrazených z nákladů ČNB se na konečná plnění poskytnutá ČNB vztahovala státní záruka, takže došlo k jejich refundování ze strany MF ČR. V době mezi poskytnutím cizoměnových záloh a jejich vypořádáním formou

konečného plnění vznikly, v důsledku posílení domácí měny, kurzové ztráty 17 mil. Kč. Nevyčerpaná výše možných plnění ze Smlouvy a slibu odškodnění činila 156 154 mil. Kč.

Dne 31. prosince 2016 uplynula doba, ve které ČSOB mohla u ČNB uplatnit své nároky. Odškodnění ČSOB ze Smlouvy a slibu odškodnění již po tomto datu není možné.

V souvislosti s transakcemi, které ČNB prováděla v minulosti při výkonu své úlohy podporovat a udržovat stabilitu bankovního sektoru, je proti ČNB či třetím osobám vedeno několik soudních řízení. Na základě spolupráce s externími právními kancelářemi a na základě vlastního posouzení těchto sporů ČNB považuje za nepravděpodobné, že výsledky těchto sporů budou mít zásadní dopad na její finanční pozici, a proto na ně není tvořena rezerva.

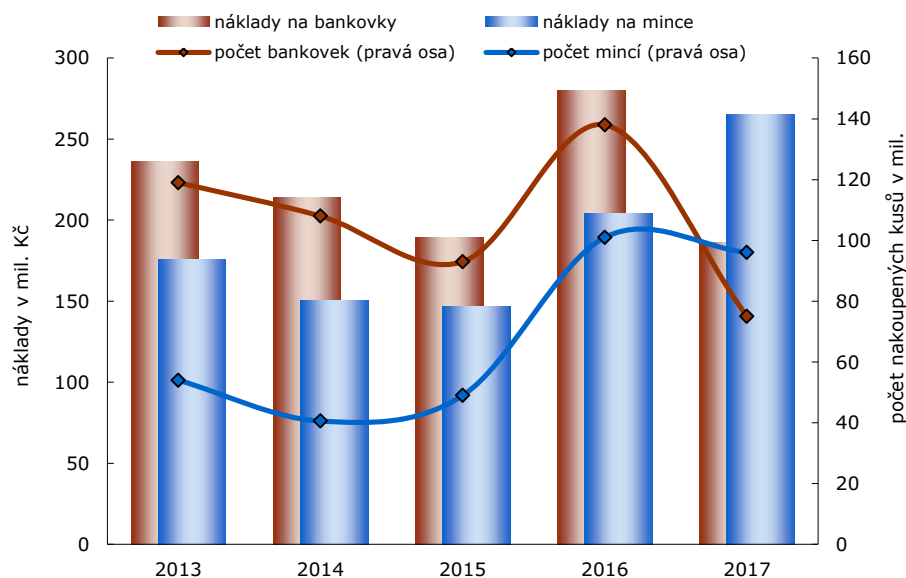
II. 3. OBLAST EMISE A SPRÁVY PENĚŽ

Oblast emise a správy peněz zahrnuje náklady ČNB vynaložené na výrobu, přípravu a ochranu českých peněz. Výnosovou stranu tvoří především prodej numismatického materiálu (např. pamětních stříbrných mincí, zlatých mincí a mincí z obecného kovu do sad) a poplatky vyměřené bankám v souladu s Ceníkem peněžních a obchodních služeb ČNB. Pokud ČNB ukončí platnost některé emitované bankovky nebo mince, tak je do výnosů účtována celková nominální hodnota bankovek, resp. mincí, nevrácených z oběhu.

rok	náklady	údaje uvedeny v mil. Kč	
		výnosy	saldo
2017	453	864	411
2016	486	329	-157

ČNB pravidelně objednává u smluvních partnerů požadované množství jednotlivých nominálů českých bankovek a mincí. Výhradním dodavatelem bankovek je Státní tiskárna cenin Praha, s. p., dodávky mincí z obecného kovu a mincí z drahých kovů zajišťuje Česká mincovna, a. s. Počet nakoupených bankovek a mincí se v jednotlivých letech liší dle aktuálního stavu zásob a vývoje peněžního oběhu. Celkový počet nakoupených bankovek a mincí se v meziročním srovnání snížil o 28 %. Státní tiskárna cenin Praha, s. p., dodala celkem 75 mil. kusů nových bankovek různých nominálních hodnot, za které ČNB zaplatila 186 mil. Kč (meziroční pokles o 94 mil. Kč). Na nákup mincí z obecného kovu, zlatých a pamětních stříbrných mincí, v celkovém počtu 96 mil. kusů, ČNB vynaložila 265 mil. Kč (meziroční nárůst o 61 mil. Kč souvisel se zvýšenými dodávkami mincí 50 Kč, jejichž výroba je nejnákladnější), z toho 186 mil. Kč připadlo na mince z obecného kovu a 78 mil. Kč na dodávky mincí z drahých kovů. Objem výroby numismatického materiálu vychází z emisního plánu a z požadavků smluvních partnerů.

Graf č. 7 – Vývoj nákladů ČNB na nákup českých peněz v letech 2013 – 2017

Příprava nové emise zlatých a pamětních stříbrných mincí si vyžádala náklady ve výši 2 mil. Kč, což je shodný objem finančních prostředků jako v předchozím roce. Na vývoj nových ochranných prvků českých platidel vynaložila ČNB 1,3 mil. Kč.

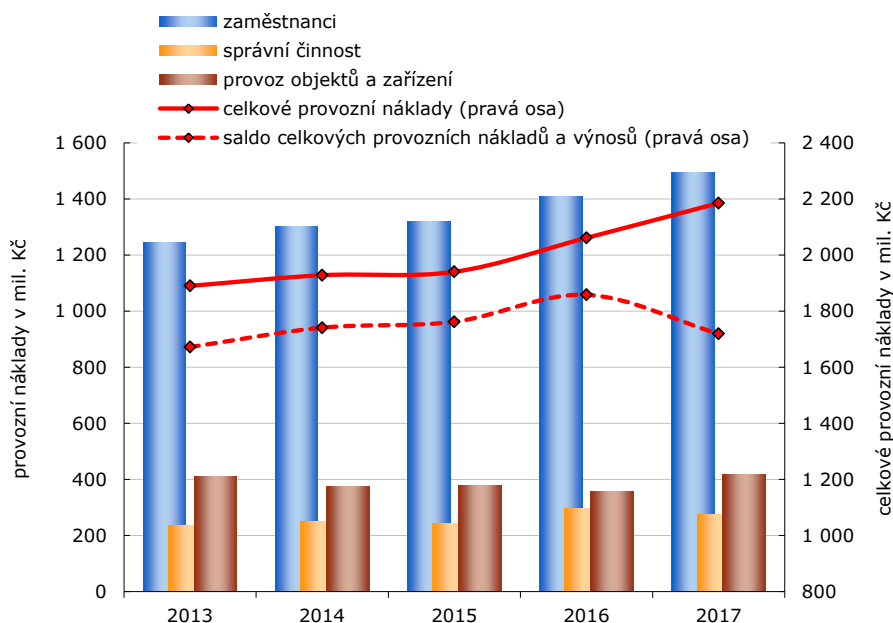
Výnosy v oblasti emise a správy oběživa činily celkem 864 mil. Kč. Na konci března 2017 vypršela možnost vyměnit neplatné bankovky nominální hodnoty 50 Kč. K tomuto datu se z oběhu nevrátilo cca 11,6 mil. kusů. Jejich celková nominální hodnota 579 mil. Kč byla následně zaúčtována do výnosů ČNB. Další významná část výnosů, realizovaná v objemu 260 mil. Kč, pramenila z prodeje numismatického materiálu, tj. pamětních stříbrných mincí a zlatých mincí⁶⁾ a mincí z obecného kovu do sad. Vedle prodeje numismatického materiálu obdržela ČNB za peněžní služby, poskytované klientům, poplatky v souhrnné výši 16 mil. Kč.

II. 4. OBLAST PROVOZNÍ

V roce 2017 skončilo hospodaření ČNB v provozní oblasti celkovým záporným saldem nákladů a výnosů ve výši 1 719 mil. Kč, což je meziroční snížení o 7,5 %, resp. o 139 mil. Kč. Na dosažený výsledek nelze nahlížet ve smyslu úspory finančních prostředků, byť ČNB vždy usiluje o efektivní vynakládání finančních prostředků. Meziroční změnu ovlivnily dva mimořádné faktory. První se odehrál již v roce 2016, kdy ČNB hradila náklady na mezinárodní rozhodčí řízení. Tato skutečnost zvýšila srovnávací základnu. Druhým faktorem byl pak mimořádný výnos z prodeje ztrátového ubytovacího zařízení v dubnu 2017. Vzhledem k finančnímu rozsahu zmíněných případů došlo k významnému a jednorázovému ovlivnění provozního výsledku hospodaření.

údaje uvedeny v mil. Kč			
rok	náklady	výnosy	saldo
2017	2 185	466	-1 719
2016	2 061	203	-1 858

Graf č. 8 – Provozní náklady ČNB v letech 2013 – 2017

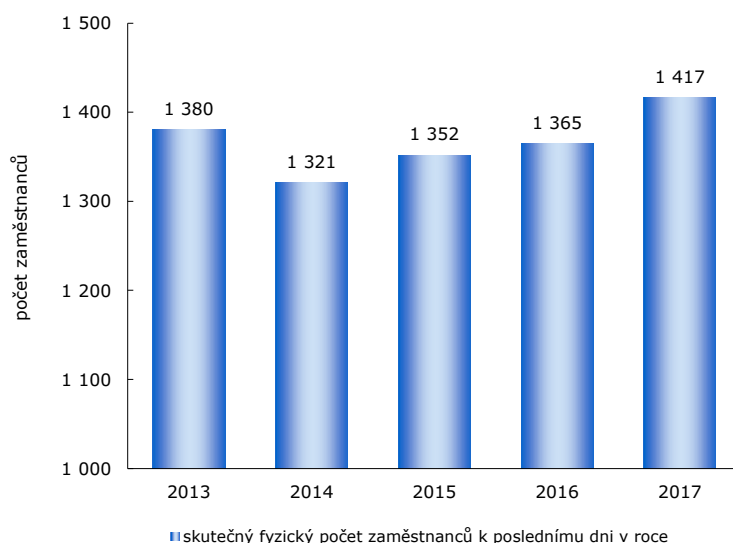
Poznámka: Součástí nákladů na správní činnost byly v roce 2014 a 2015 i mimořádné náklady a výnosy z přecenění sbírkových předmětů v řádu jednotek mil. Kč.

⁶⁾ Při výrobě zlatých mincí využívá ČNB zlato ze svých zásob, ve kterých je evidováno v historické ceně (průměrná nákupní cena). Při prodeji zlaté mince je spotřebované zlato oceněno aktuální tržní cenou.

II. 4. 1. Zaměstnanci

Náklady na zaměstnance zahrnují mzdové náklady včetně náhrad při dočasné pracovní neschopnosti, zákonné odvody pojistného a ostatní sociální náklady (zdravotní péče a pojištění), náklady na vzdělávání a zaměstnanecké benefity. Osobní náklady jsou stěžejní oblastí provozních nákladů s podílem 68 %. V absolutním vyjádření vynaložila ČNB celkem 1 494 mil. Kč, což je meziroční nárůst osobních nákladů o 6,2 %. Navyšování mzdových prostředků pramenilo z výsledků kolektivního vyjednávání a z obsazování nových pracovních pozic vytvořených zejména v agendách dohledu nad finančním trhem. Fyzický počet zaměstnanců ČNB, evidovaný k poslednímu dni kalendářního roku, se od roku 2015 průběžně navyšuje. Hlavním důvodem tohoto nárůstu je posilování lidských zdrojů pro zajištění klíčových činností ČNB, a to zejména v souvislosti s nabytím účinnosti nového zákona o spotřebitelském úvěru, který od prosince 2016 pověřil ČNB výkonem dohledu nad celým trhem spotřebitelských úvěrů včetně nebankovních společností. V roce 2017 se fyzický počet zaměstnanců meziročně zvýšil o 52 na celkový stav 1 417. Proces navyšování počtu zaměstnanců není zcela ukončen, neboť k obsazování nově vytvořených pracovních pozic dochází postupně s ohledem na aktuální stav a vývoj na trhu práce v ČR.

Graf č. 9 – Počet zaměstnanců ČNB v letech 2013 až 2017

Souhrnné mzdové náklady⁷⁾ na zaměstnance ČNB byly vynaloženy v objemu 1 055,6 mil. Kč, přičemž mzdové prostředky určené na základní mzdy, příplatky, odměny a náhrady mezd činily 1 041,3 mil. Kč, tj. o 7,1 % více než v roce 2016.

Odvody zákonného pojistného⁸⁾ a sankčního odvodu za nesplnění povinného podílu zaměstnávání osob se zdravotním postižením dosáhly částky 352,3 mil. Kč. Na zaměstnanecké benefity ČNB vynaložila 66,7 mil. Kč, z toho největší část (25 mil. Kč) tvořily příspěvky

⁷⁾ Zahrnují základní mzdy, příplatky, odměny, náhrady mezd, náhrady při dočasné pracovní neschopnosti a ostatní osobní náklady.

⁸⁾ Zahrnují pojistné na veřejné zdravotní pojištění, pojistné na sociální zabezpečení, příspěvky na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na zákonné pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání.

poskytnuté zaměstnancům na jejich životní, kapitálově důchodové a penzijní připojištění nebo doplňkové penzijní spoření.

Náklady na vzdělávání zaměstnanců ČNB (18,9 mil. Kč) se meziročně snížily, což bylo ovlivněno změnou metodiky. Počínaje rokem 2017 jsou ze vzdělávání vyloučeny cestovní náhrady na vzdělávací pracovní cesty. V případě jejich započtení by se celkové náklady pohybovaly na úrovni roku 2016. Finanční prostředky byly vynaloženy zejména na odborné kurzy a semináře pořádané v zahraničních centrálních bankách a institucích, na specializované ekonomické a finanční kurzy, na jazykovou výuku a v neposlední řadě na oblast IT.

V příloze č. 3 Roční zprávy o výsledku hospodaření ČNB je, v souladu s § 47 odst. 3 zákona o ČNB, uvedena informace o mzdách vyplacených jednotlivým členům bankovní rady v roce 2017.

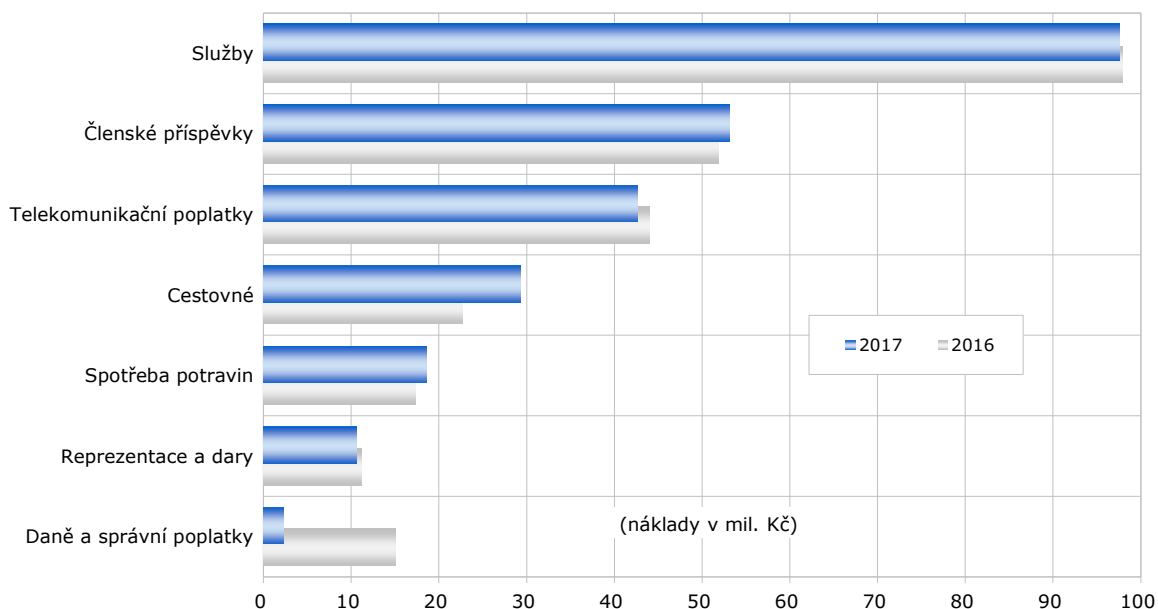
II. 4. 2. Správní činnost

Náklady a výnosy realizované ve správní činnosti se vztahují ke konkrétním činnostem vykonávaným jednotlivými organizačními útvary ústředí a poboček ČNB. Věcně se jedná především o náklady vynaložené na služby nakupované od externích dodavatelů (např. podpora informačních technologií, úklid, poradenské služby), členské příspěvky hrazené zejména za povinné členství ČNB v zahraničních orgánech dohledu nad finančním trhem (ESAs) a dalších zahraničních profesních organizacích, telekomunikační poplatky nebo zahraniční a tuzemské pracovní cesty. (Významná část cestovních nákladů /38 %/ byla vynaložena na účast zaměstnanců ČNB při zasedáních konaných v rámci Evropského systému centrálních bank a dalších organizací či institucí Evropské unie.) Do správní činnosti se rovněž promítají náklady vynaložené na zajištění závodního stravování, propagaci aktivit spojených například se zvyšováním finanční gramotnosti či reprezentaci.

V oblasti správních nákladů vynaložila ČNB v roce 2017 celkem 273 mil. Kč, což představuje meziroční pokles o 23 mil. Kč. Meziroční změnu ovlivňuje především odlišná srovnávací základna, která reflektuje jednak jednorázové náklady ČNB vynaložené v roce 2016 na mezinárodní rozhodčí řízení vedená na základě Smlouvy a slibu odškodnění, a dále pak úpravu metodiky vykazování cestovních náhrad na vzdělávací pracovní cesty zaměstnanců, v jejímž důsledku vzrostly v meziročním srovnání cestovní náklady o 6,7 mil. Kč.

Přehled objemově nejvýznamnějších nákladových položek obsažených ve správní činnosti zobrazuje graf č. 10 uvedený na následující straně.

Výnosy ze správní činnosti se meziročně zvýšily o 36 mil. Kč a dosáhly celkové výše 198 mil. Kč. Nejvýznamnější podíl (71 %) zaujímaly správní poplatky vyměřené při dohledu nad finančními trhy. Jejich absolutní výše dosáhla 140 mil. Kč a meziročně vzrostla o 27 mil. Kč. ČNB byla nově pověřena vybudováním a vedením Centrální evidence účtů, jejímž účelem je podpořit zákonem určené orgány při odhalování trestné činnosti a stíhání pachatelů trestných činů. Na základě smlouvy o pořízení a financování provozu Centrální evidence účtů uhradilo MF ČR v roce 2017 alikvotní část vynaložených nákladů, a to v souhrnné výši 16 mil. Kč.

Graf č. 10 – Náklady na správní činnost

II. 4. 3. Provoz objektů a zařízení

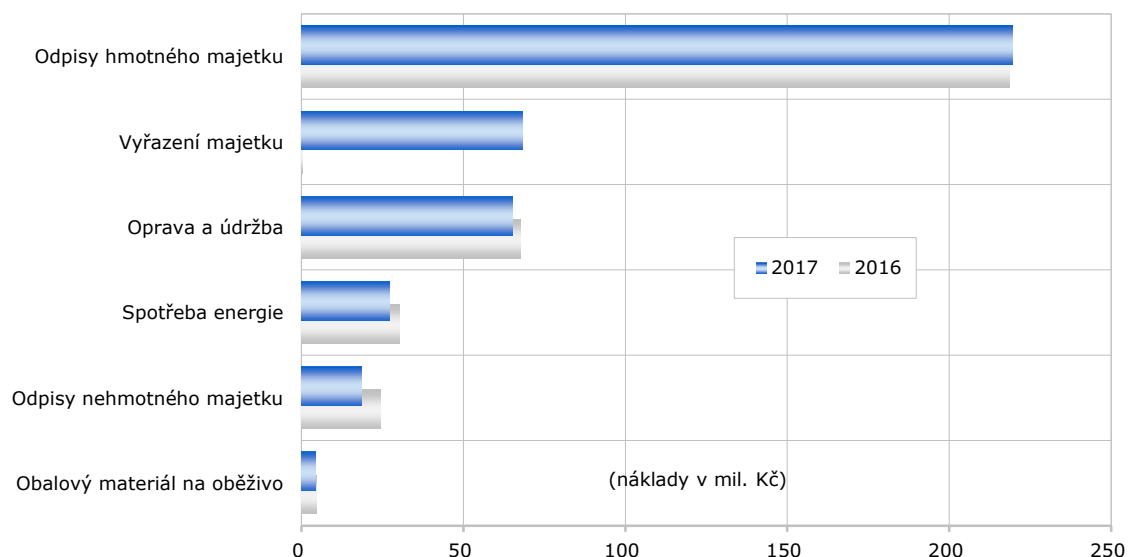
Náklady na provoz objektů a zařízení zahrnují zejména odpisy hmotného a nehmotného majetku, údržbu a opravy majetku, spotřebu různých druhů energií a provozního materiálu.

Na provoz objektů a zařízení ČNB vynaložila 418 mil. Kč, což představuje meziroční nárůst nákladů o 60 mil. Kč (o 17 %), který prakticky celý souvisí s prodejem ubytovny v Náprstkově ulici Praha 1, resp. se zaúčtováním neodepsané části budovy a pozemku do nákladů.

Ostatní náklady vynaložené na provoz objektů a zařízení meziročně klesly nebo vykazují setrvalý stav. Největší část nákladů (238 mil. Kč) generovaly odpisy hmotného a nehmotného investičního majetku. Jejich celková výše se v důsledku postupné odepsanosti investičního majetku průběžně snižuje (meziroční pokles o 5 mil. Kč). Na opravy a údržbu majetku vynaložila ČNB 65 mil. Kč, což je meziroční pokles o 3 mil. Kč. Meziroční změny výše nákladů ovlivňuje harmonogram oprav technologického vybavení budov. U zařízení, která se nacházejí na hranici své životnosti, je vždy posuzována vhodnost realizace generální opravy nebo obměna za technologicky vyspělejší zařízení mnohdy s efektem nižší energetické náročnosti. Na spotřebu energií vynakládá ČNB každoročně nemalé finanční prostředky, takže při plánování oprav je zohledňován i tento aspekt. V roce 2017 vynaložila ČNB na energie 27 mil. Kč. Meziročně klesla spotřeba o 3 mil. Kč. V této souvislosti je nutné vzít v úvahu i vliv aktuálních klimatických podmínek pro dané období.

V grafu č. 11 je zobrazen přehled nejvýznamnějších nákladových položek obsažených v provozu objektů a zařízení.

Graf č. 11 – Náklady na provoz objektů a zařízení

Výnosy v oblasti provozu objektů a zařízení dosáhly v celkovém úhrnu 267 mil. Kč, což v meziročním srovnání představuje nárůst o 227 mil. Kč. Podstatná část výnosů plynula z již zmíněného prodeje ubytovny, ke kterému ČNB přikročila z důvodu trvale vykazované provozní ztráty.

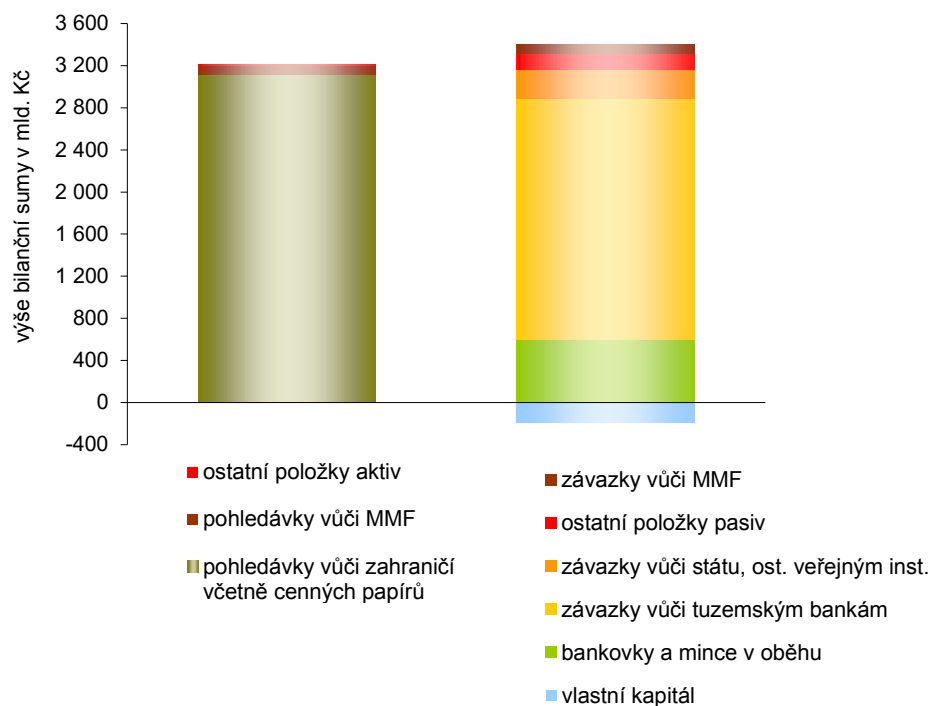
III. AKTIVA A PASIVA

III. 1. ÚVOD A SHRNUTÍ

Velikost a struktura aktiv a pasiv ČNB je odrazem způsobu realizace měnové politiky ČNB. Stěžejními položkami pasiv jsou závazky vůči bankám v tuzemsku a emitované oběživo. Obě bilanční položky jsou hlavním zdrojem financování aktivní strany bilance reprezentované zejména pohledávkami vůči zahraničí, které představují devizové rezervy ČNB. Zmíněné bilanční položky mají zásadní vliv na hospodářský výsledek ČNB. Devizové rezervy generují tržní výnos a při výkyvech kurzu koruny vůči cizím měnám, jež se nacházejí na účtech ČNB, generují kurzové rozdíly. Závazky vůči bankám v tuzemsku, které zahrnují především repo operace ČNB, přijaté krátkodobé vklady a PMR, ovlivňují hospodaření úrokovými náklady. Emitované bankovky a mince pak generují provozní náklady vynaložené zejména na vývoj a nákup českých peněz a zajišťování plynulého peněžního oběhu.

Bilanční suma ČNB meziročně vzrostla o 42 % na celkovou hodnotu 3 212 mld. Kč. Navýšení souviselo především s intervencemi, které ČNB prováděla na devizovém trhu v době platnosti svého kurzového závazku. Při devizových intervencích nakupovala ČNB cizí měnu a prodávala koruny. Tím se na jedné straně zvyšovaly devizové rezervy (aktiva) a současně rostly v pasivech závazky ČNB z titulu sterilizace volné likvidity bankovního sektoru. Podobný efekt, ale v daleko menším rozsahu, měly i konverze cizoměnových prostředků čerpaných z fondů Evropské unie.

Graf č. 12 – Struktura aktiv a pasiv ČNB k 31. prosinci 2017

III. 2. POPIS VĚCNÉHO OBSAHU VYBRANÝCH POLOŽEK AKTIV A PASIV**III. 2. 1. Aktiva****Tabulka č. 2 – Aktiva ČNB na konci roku 2017 a 2016**

	údaje uvedeny v mil. Kč	
	31. 12. 2017	31. 12. 2016
zlato	602	630
pohledávky vůči MMF	81 008	89 557
pohledávky vůči zahraničí včetně CP	3 120 494	2 167 721
pohledávky vůči bankám v tuzemsku	0	0
hmotný a nehmotný majetek	3 308	3 449
ostatní aktiva	6 729	6 836
celkem	3 212 141	2 268 193

Pohledávky vůči zahraničí, včetně cenných papírů, představují nakoupené dluhopisy, akcie, prostředky na běžných účtech u bank v zahraničí, prostředky poskytnuté do reverzních repo operací a valuty v držení ČNB. Dluhopisy se vykazují včetně naběhlého úrokového výnosu a oceňují se reálnou hodnotou proti účtům oceňovacích rozdílů. Zisky a ztráty, vyplývající ze změny tržní hodnoty akcií, se vykazují přímo ve výkazu zisku a ztráty.

Pohledávky vůči zahraničí, včetně cenných papírů, byly na konci roku 2017 objemově nejvýznamnější položkou aktiv. Jejich podíl činil 97 %, což v absolutním vyjádření představuje částku 3 120 mld. Kč. Pohledávky vůči zahraničí zahrnují drtivou většinu devizových rezerv, které ČNB investuje v souladu se svými zásadami pro jejich správu. Ty zohledňují funkci, kterou devizové rezervy plní, a berou zřetel na bezpečnost, likviditu a výnos. Největší část pohledávek zaujímaly dluhopisy (vybraných vlád vyspělých zemí, nadnárodních institucí s nejlepšími ratingy nebo vybrané dluhopisy s vládní zárukou) a akcie. V souhrnném vyjádření šlo o 57 % celkového objemu této bilanční položky. Zastoupení cenných papírů meziročně kleslo ve prospěch vkladů vedených v zahraničních centrálních bankách, peněžních ústavech a institucích (podíl 42 %). Zbývající část pohledávek vůči zahraničí připadl na finanční prostředky vložené do reverzních repo operací, které ČNB provádí při správě svých devizových rezerv.

Hodnota pohledávek vůči zahraničí vyjádřená v korunách se meziročně zvýšila o 44 %. Za hlavní zdroj externích toků do spravovaných portfolií lze označit intervence ČNB na devizovém trhu (v průběhu roku 2017 uzavřela ČNB intervenční nákupy v rozsahu 42,5 mld. EUR) a konverze prováděné na účtech klientů ČNB v důsledku přílivu finančních prostředků z fondů Evropské unie. Meziroční změnu výše pohledávek v korunovém vyjádření ovlivnily kurzové rozdíly a v neposlední řadě i samotný výnos dosažený při správě devizových rezerv.

Pohledávky vůči MMF vyplývají z členství ČR v této mezinárodní instituci. Pohledávky zahrnují členskou kvótu v MMF, prostředky uložené nad rámec členského podílu, poskytnutou bezúročnou půjčku v rámci programu MMF na podporu chudých rozvojových států a poskytnutý dlouhodobý úvěr.

Na konci roku 2017 byly evidovány pohledávky vůči MMF v objemu 81 mld. Kč, což je meziroční pokles o 9,5 %.

V březnu 2010 ČNB uzavřela s MMF smlouvu o poskytnutí bilaterální půjčky. Do konce roku 2016 splatil MMF všechny v minulosti čerpané tranše. V roce 2013 uzavřela ČNB s MMF druhou bilaterální smlouvu, na jejímž základě mohly být čerpány finanční prostředky až do výše 1,5 mld. EUR. V srpnu 2017 vypršela platnost i této druhé úvěrové smlouvy, která nebyla po celou dobu své platnosti nikdy využita.

Během podzimního zasedání MMF (2017) byla podepsána nová, v pořadí třetí bilaterální smlouva, opět na úvěrový rámec 1,5 mld. EUR, která zatím není účinná. Její platnost je podmíněna přijetím zákona o státní záruce ČR za úvěrovou pohledávku ČNB vůči MMF. Novinkou ve vztahu ČNB a MF ČR je pravidlo, podle kterého se náklady ušlé příležitosti, náklady na zajištění kurzového rizika a transakční náklady dělí mezi obě instituce rovným dílem.

Ostatní položky aktiv zahrnují zbývající aktiva ČNB v celkové výši 11 mld. Kč. Jejich objem se meziročně nezměnil. Jedná se o následující bilanční položky:

- ostatní aktiva v celkové výši 6,7 mld. Kč, která zahrnují především akcie BIS (Bank for International Settlements) a podíl ve SWIFT, vyplývající z členství ČNB v těchto mezinárodních institucích, a splacený podíl ČR na kapitálu ECB, který činil ke konci roku 2017 celkem 6,5 mil. EUR. Do ostatních položek aktiv se dále zahrnuje ocenění termínovaných obchodů na reálnou hodnotu, zásoby provozního materiálu, poskytnuté zaměstnanecké úvěry a další pohledávky za zaměstnanci a odběrateli. Ostatní aktiva zahrnují i úvěry poskytnuté bývalým bankám v rámci programu konsolidace bankovního sektoru, přičemž rozdíl mezi účetní a reálnou hodnotou je plně pokryt vytvořenými opravnými položkami;
- hmotný a nehmotný majetek ČNB v zůstatkové hodnotě 3,3 mld. Kč;
- zlato ve výši 0,6 mld. Kč. V účetnictví ČNB je zlato, v souladu s českými účetními standardy, evidováno historickou cenou (průměrnou nákupní cenou), která na konci roku 2017 činila 63,79 Kč/g. Hodnota zlatých rezerv, vyjádřených v tržní ceně, by představovala částku 8,4 mld. Kč. Zlaté rezervy se meziročně snížily o 325 kg, neboť emisi zlatých mincí kryje ČNB z vlastních zásob. K 31. prosinci 2017 činila celková hmotnost zlatých rezerv ČNB 9 439 kg.

III. 2. 2. Pasiva**Tabulka č. 3 – Pasiva ČNB na konci roku 2017 a 2016**

	údaje uvedeny v mil. Kč	
	31. 12. 2017	31. 12. 2016
bankovky a mince v oběhu	593 854	556 689
závazky vůči MMF	81 282	88 714
závazky vůči zahraničí	140 992	66 307
závazky vůči bankám v tuzemsku	2 294 920	1 291 306
závazky vůči státu a ost. veřejným institucím	269 895	182 585
rezervy	245	294
vlastní kapitál	-183 806	65 881
ostatní pasiva	14 759	16 417
celkem	3 212 141	2 268 193

Závazky vůči bankám v tuzemsku zahrnují především závazky ČNB z titulu realizace měnověpolitických operací (repo operace a depozitní facility) v důsledku volné likvidity bankovního sektoru. Bilanční položka dále zahrnuje závazky z titulu PMR uložených na účtech v ČNB a závazky vyplývající ze zůstatků na účtech pro výběr a skládání hotovostí.

ČNB evidovala ve své bilanci k 31. prosinci 2017 závazky v souhrnném rozsahu 2 295 mld. Kč. Jejich nárůst (meziročně o 78 %) především ovlivnil prudký příliv zahraničního kapitálu v době zkracujícího se období tzv. „tvrdého“ kurzového závazku ČNB, jehož příčinou byly spekulace o následném posílení domácí měny. Podobný efekt jako intervence ČNB na devizovém trhu přinášely i konverze přílivu cizoměnových prostředků z fondů Evropské unie.

Z celkového objemu závazků připadlo na repo operace s cennými papíry 1 759 mld. Kč a na přijaté krátkodobé vklady 444 mld. Kč. Na účtech zahrnovaných do PMR bylo evidováno 93 mld. Kč. V této souvislosti je ale nutné připomenout, že uvedená hodnota vyjadřuje pouze stav finančních prostředků uložených na příslušných účtech k datu 31. prosince 2017. Nelze ho tedy zaměňovat s předepsaným objemem PMR, který je stanoven na 2 % z celkového objemu primárních závazků vůči nebankovním subjektům dané banky, pobočky zahraniční banky či spořitelního a úvěrního družstva, jejichž splatnost nepřevyšuje dva roky. Předepsaný objem PMR se stanovuje na principu průměrování, tzn. příslušná banka je povinna udržovat na účtech pro plnění PMR takový denní zůstatek, který je v průměru za udržovací období roven minimálně stanovené PMR pro dané udržovací období. Pro informaci lze dodat, že v roce 2017 činil průměrný objem PMR 76 mld. Kč, což je meziroční nárůst o 10 %.

Bankovky a mince v oběhu představují účetní závazek emisní banky z titulu vydaných bankovek a mincí, které se nacházejí u bank a veřejnosti. Meziročně se celková nominální hodnota emitovaných bankovek a mincí zvýšila o 37 mld. Kč na souhrnný objem 594 mld. Kč.

Ke konci roku 2017 se nacházelo v oběhu 461 mil. kusů bankovek (meziroční nárůst o 3 %) a 1 861 mil. kusů mincí (meziroční nárůst o 6 %). Struktura zastoupení jednotlivých nominálů bankovek a mincí se významně nezměnila. Největší počet emitovaných bankovek připadl na nominál 1000 Kč (podíl 31 % na celkovém množství emitovaných bankovek) a 2000 Kč

(podíl 26 %). U mincí z obecného kovu byl nejrozšířenější nominál 1 Kč s podílem 31 % na celkovém množství emitovaných mincí a nominál 2 Kč s podílem 25 %.

1. dubna 2011 byla ukončena platnost padesátikorunových bankovek. Do 31. března 2017, kdy byl stanoven termín ukončení jejich výměny, se nevrátilo z oběhu cca 11,6 mil. kusů v celkové nominální hodnotě cca 579 mil. Kč. Tento objem byl následně zaúčtován do výnosů.

Závazky vůči státu a ostatním veřejným institucím představují finanční prostředky státu, jeho organizačních jednotek a dalších subjektů, jako jsou např. státní fondy nebo příspěvkové organizace, uložené v centrální bance. Pro potřeby státní pokladny vede ČNB soustavu korunových, eurových a vybraných cizoměnových účtů a poskytuje k nim dohodnutý rozsah bankovních služeb. Volné korunové a eurové zdroje státní pokladny investuje MF ČR v souladu se svojí strategií na peněžním trhu. Aktivnější řízení likvidity eurových prostředků bylo ovlivněno mimo jiné i rozhodnutím ČNB zavést, stejně jako ECB, záporné úrokové sazby pro nadlimitní objemy eurových prostředků svých klientů.

Na konci roku 2017 evidovala ČNB ve své bilanci závazky vůči státu a ostatním veřejným institucím v celkovém rozsahu 270 mld. Kč, což je meziroční nárůst o 48 %. Meziročně vyšší stavy vykazoval především souhrnný účet státní pokladny, spravovaný MF ČR, a vklady Garančního systému finančního trhu. Pokud jde o výše zmíněnou hodnotu, je nutné připomenout, že se jedná o stav finančních prostředků na účtech ČNB k 31. prosinci 2017. V průběhu kalendářního roku bilanční položka závazků vůči státu značně kolísala, neboť MF ČR ukládalo volnou likviditu souhrnného účtu státní pokladny na peněžním trhu. K ultimu kalendářního měsíce, resp. na konci roku, je ale umístění volných finančních prostředků obtížné, neboť banky optimalizují výši a strukturu svých bilancí.

Závazky vůči MMF představují přijaté vklady a účty MMF u ČNB, závazek ČNB z titulu nesplaceného členského vkladu a alokace SDR. Závazky vůči MMF meziročně poklesly o 8 % na celkových 81 mld. Kč.

Vlastní kapitál ČNB zahrnuje základní kapitál a rezervní fondy, oceňovací rozdíly, neuhrazenou ztrátu z předchozích období a zisk/ztrátu za aktuální účetní období. Na konci roku 2017 evidovala ČNB vlastní kapitál v záporné výši 184 mld. Kč. Jeho hodnota se meziročně snížila vlivem účetní ztráty ČNB za rok 2017. Bližší informace o struktuře vlastního kapitálu ČNB a jeho historickém vývoji jsou uvedeny v kapitole III. 4. Stav vlastního kapitálu.

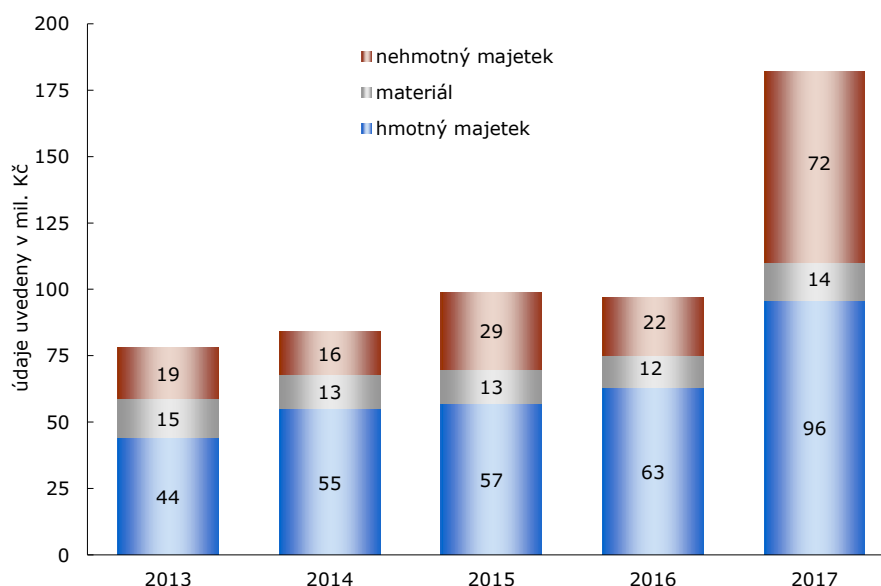
Ostatní položky pasiv zahrnují zbývající pasiva ČNB v souhrnné výši 156 mld. Kč. Jedná se o následující bilanční položky:

- závazky vůči zahraničí ve výši 141 mld. Kč, které reprezentují hodnotu hotovostních vkladů zahraničních bank a repo operací realizovaných se zahraničními bankami při správě devizových rezerv ČNB (meziroční nárůst o 75 mld. Kč ovlivnilo navýšení korunových vkladů na účtech centrálních bank a nadnárodních institucí vedených ČNB);
- ostatní pasiva ve výši 15 mld. Kč (meziroční pokles o 1 mld. Kč), která zahrnují především závazky vůči Evropské komisi, ocenění termínovaných obchodů reálnou hodnotou, závazky vyplývající z provádění bankovních operací a zajištění provozu ČNB a v neposlední řadě běžné a termínované vklady zaměstnanců;
- rezervy v objemu 0,2 mld. Kč určené na krytí záruky vydané ve prospěch klienta.

III. 3. VÝDAJE NA POŘÍZENÍ MAJETKU

V roce 2017 ČNB realizovala několik finančně náročných projektů v oblasti IT a stavebních úprav budov. Výdaje na pořízení majetku proto meziročně vzrostly o 86 %.

Graf č. 13 – Výdaje na pořízení majetku ČNB v letech 2013 – 2017

Na pořízení hmotného majetku vynaložila ČNB celkem 96 mil. Kč. Z hlediska objemu bylo nejvíce finančních prostředků vynaloženo v oblasti staveb a budov (33 mil. Kč). Realizována byla zejména rekonstrukce Kongresového centra a optimalizace odborné knihovny, stavební úprava prostor pro pronájem (pro Policii ČR) a rozšíření energocentra budov ústředí ČNB.

Výdaje na výpočetní techniku - hardware dosáhly 32 mil. Kč, a to zejména na rozvoj technického vybavení pro informační systémy (28 mil. Kč) zahrnující např. projekt konsolidace Oracle databází nebo obměnu notebooků, počítačových sestav a terminálů.

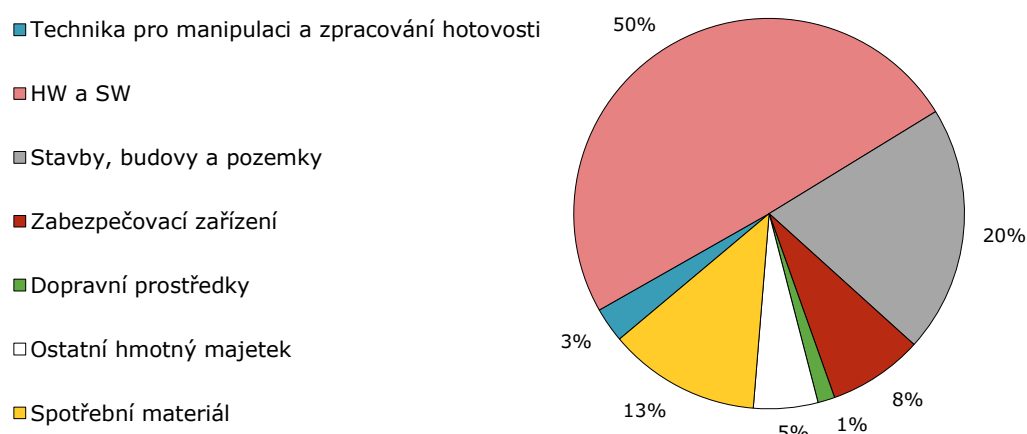
Na nákup zabezpečovacích zařízení vynaložila ČNB celkem 11 mil. Kč. Výdaje směřovaly především na úpravu a doplnění kamerových bezpečnostních systémů (6 mil. Kč) a modernizaci zabezpečovacích systémů a prostředků (3 mil. Kč).

Výdaje na pořízení materiálu činily 14 mil. Kč, přičemž 5 mil. Kč bylo vynaloženo na nákup obalového materiálu na bankovky a mince. Další finanční prostředky směřovaly zejména do nákupu náhradních dílů a spotřebního materiálu pro výpočetní techniku, kancelářských potřeb a provozního materiálu.

Nehmotný majetek byl pořízen v celkové hodnotě 72 mil. Kč. Jednalo se zejména o realizaci projektů zařazených do plánu rozvoje informačních systémů, o upgrady již provozovaných systémů a o pořízení softwarových licencí. Největší objem prostředků byl vynaložen na projekt Konsolidace databázové platformy do systému Oracle, na rozšíření Oracle licencí, na pořízení informačního systému pro řízení lidských zdrojů HRIS a na přechod na novou platformu Microsoft produktů.

Čerpání výdajů na pořízení majetku není z časového hlediska rovnoměrné (viz graf č. 13) a do značné míry závisí na rozhodnutí a načasování termínu realizace konkrétního projektu. V uplynulých pěti letech vynaložila ČNB nejvýznamnější část finančních prostředků na nové informační systémy a modernizaci technologického vybavení budov ČNB.

Graf č. 14 – Struktura výdajů na pořízení majetku (za období 2013 – 2017)

Detailnější čerpání výdajů na pořízení majetku k 31. prosinci 2017 a porovnání dosažené skutečnosti se stanoveným rozpočtem ČNB je obsahem přílohy č. 2.

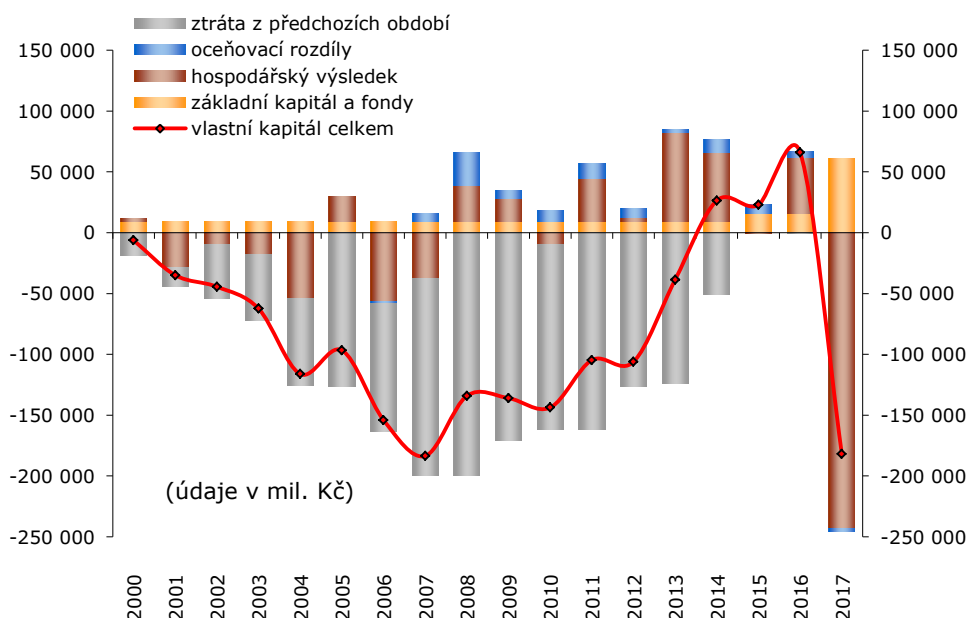
III. 4. STAV VLASTNÍHO KAPITÁLU

K 31. prosinci 2017 evidovala ČNB vlastní kapitál v záporné výši 183 806 mil. Kč. Meziroční pokles vlastního kapitálu o 249 687 mil. Kč byl ovlivněn záporným výsledkem hospodaření ČNB za rok 2017 a meziročním poklesem oceňovacích rozdílů pocházejících především z přecenění realizovatelných dluhopisů zařazených v portfoliu ČNB na jejich reálnou hodnotu. Záporná hodnota vlastního kapitálu ČNB ve výši 183 806 mil. Kč představovala 5,7 % bilanční sumy evidované na konci roku 2017.

Tabulka č. 4 – Stav vlastního kapitálu ČNB v roce 2017 a 2016

	údaje uvedeny v mil. Kč		
	31. 12. 2017	31. 12. 2016	změna
základní kapitál a fondy:	61 481	15 561	45 920
▪ statutární fond (základní kapitál)	1 400	1 400	0
▪ rezervní fond	60 081	14 161	45 920
oceňovací rozdíly	-2 044	4 400	-6 444
ztráta z předchozích období	0	-549	549
hospodářský výsledek	-243 243	46 469	-289 712
celkem	-183 806	65 881	-249 687

Graf č. 15 – Vývoj vlastního kapitálu ČNB v letech 2000 - 2017

ČNB v minulosti negativní vlastní kapitál dlouhodobě vykazovala. Tato skutečnost jí přitom nebránila v naplňování zákonného mandátu v oblasti péče o cenovou stabilitu ani realizaci jejích dalších úkolů. Naplnění všech cílů činnosti ČNB bude proto zajištěno obdobně jako v minulosti.

IV. ROZDĚLENÍ HOSPODÁŘSKÉHO VÝSLEDKU

Problematiku rozdělení hospodářského výsledku ČNB upravuje § 47 odst. 2 zákona o ČNB. Dle tohoto ustanovení hradí ČNB ze svých výnosů náklady na svoji činnost. Vytvořený zisk používá k doplňování rezervního fondu a dalších fondů vytvářených ze zisku a k ostatnímu použití v rozpočtované výši. Zbývající zisk odvádí do státního rozpočtu.

Konkrétní postup při rozdělování hospodářského výsledku upravují pro daný kalendářní rok zásady finančního hospodaření, které schvaluje bankovní rada ČNB současně s návrhem rozpočtu ČNB.

Vzhledem k tomu, že za rok 2017 vykázala ČNB ztrátu v celkové výši 243 243 mil. Kč, nebyla realizována žádná dotace do rezervního fondu ani odvod volného zisku do státního rozpočtu. V souladu se schválenými zásadami finančního hospodaření ČNB bankovní rada rozhodla o použití rezervního fondu (60 081 mil. Kč) na částečnou úhradu účetní ztráty ČNB za rok 2017. Zbývající část ztráty ve výši 183 162 mil. Kč zůstane ponechána v bilanci jako neuhrazená ztráta předchozích účetních období.

V. KONZISTENTNOST ÚDAJŮ ROČNÍ ZPRÁVY O VÝSLEDKU HOSPODAŘENÍ ČNB S ÚČETNÍ ZÁVĚRKOU

Struktura nákladů a výnosů používaná v tomto materiálu je v porovnání se strukturou účetní závěrky v některých případech odlišná, přičemž celková suma nákladů a výnosů ČNB je v obou případech shodná. Důvodem odlišné struktury je skutečnost, že z hlediska hospodaření ČNB jsou jednotlivé položky nákladů a výnosů sledovány a hodnoceny podle účelu vynakládaných prostředků, což umožňuje snadnější orientaci z hlediska řízení jednotlivých činností, zatímco výkaz zisku a ztráty poskytuje přehled o dosažených nákladech a výnosech z pohledu druhového.

Vedle hospodářského výsledku vyhodnocuje ČNB i plnění svého provozního rozpočtu, který je zaměřen na podrobné sledování finančních výdajů v oblasti provozu a pořízení majetku (do rozpočtu ČNB se nepromítají např. odpisy ani vlivy časového rozlišení). Tím má ČNB vytvořenu další informační základnu, kterou využívá ke svému vnitřnímu finančnímu řízení, tedy nejen pro sledování vývoje jednotlivých položek za celou ČNB, ale také podle jednotlivých organizačních útvarů. Výhodou této informační soustavy je také to, že umožňuje operativně sestavit potřebnou strukturu dat a reagovat tak na aktuální potřebu ČNB. Struktura a výše jednotlivých položek rozpočtu ČNB je proto odlišná od struktury účetních nákladů, které jsou zaměřeny spíše na vykazovací povinnost vůči externím subjektům.

Vyhodnocení čerpání rozpočtovaných prostředků k 31. prosinci 2017 (porovnání dosažené skutečnosti se stanoveným rozpočtem ČNB) je obsahem přílohy č. 2.

VI. VEDENÍ ÚČTŮ A POSKYTOVÁNÍ BANKOVNÍCH SLUŽEB PRÁVNICKÝM OSOBÁM

Zákon o ČNB v § 34 odst. 1 stanoví, že „ČNB může, za podmínek obvyklých v bankovním sektoru, vést účty svých zaměstnanců a poskytovat jim další bankovní služby. Vést účty a poskytovat bankovní služby může i právnickým osobám. Seznam těchto právnických osob zveřejňuje ČNB v roční zprávě o výsledku hospodaření.“

Jmenovitý seznam právnických osob (v oblasti jiných obchodů ČNB) je uveden v příloze č. 4. V souladu s usnesením č. 415 ze 43. schůze rozpočtového výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky dne 28. února 2001 je v seznamu uvedeno vždy IČO, název právnické osoby a její sídlo.

Seznam neobsahuje právnické osoby, jimž ČNB vede účty podle § 27 zákona o ČNB (účty bank), podle § 30 zákona o ČNB (účty vedené podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech) a účty nesplacených pohledávek, u kterých se nejedná o vedení účtů na základě smlouvy o účtu ani o poskytování standardních bankovních služeb.

VII. ZÁVĚR

V roce 2017 hospodařila ČNB s účetní ztrátou 243 243 mil. Kč. Výsledek hospodaření ovlivnila zejména kurzová ztráta pramenící z obnovené apreciace domácí měny, ke které dochází od ukončení kurzového závazku ČNB. Zpřísnování měnových podmínek realizované prostřednictvím nárůstu základních úrokových sazeb zvýšilo nákladovost operací ČNB na volném trhu. Postupné odpoutávání úrokových sazeb od technické nuly ve spojení s nárůstem objemu sterilizačních pasiv vedlo k nárůstu sterilizačních nákladů ČNB, a tím i ke zhoršení hospodářského výsledku. V této souvislosti je ale nezbytné zdůraznit, že primární cíl měnové politiky, kterým je cenová stabilita, má vždy přednost před dopady opatření centrální banky do jejího hospodaření.

Kurzové ztráty byly částečně vyvažovány výnosy ze správy devizových rezerv. V roce 2017 šlo především o výnos akciového portfolia v kombinaci s jeho dividendovým příspěvkem. Při správě svých devizových rezerv postupuje ČNB s odbornou péčí. Výrazný nárůst rezerv, ke kterému došlo v období kurzového závazku, umožnil dále rozšířit jejich diverzifikaci. Část rezerv, kterou ČNB bezprostředně nepotřebuje k provádění měnové politiky, byla investována do výnosnějších aktiv s delším investičním horizontem. Dosažený vyšší výnos následně umožní rychlejší pokrytí případných budoucích účetních ztrát.

Navyšování počtu zaměstnanců ČNB pokračovalo i v roce 2017. Postupné doplňování nových pracovních pozic v agendách dohledu nad spotřebitelskými úvěry a silící konkurence na trhu práce zvyšují tlak na mzdový nárůst. Současně je ale nutné zdůraznit, že efektivnímu vynakládání finančních prostředků je věnována zejména v provozní oblasti trvalá pozornost. Hledání prostoru pro zvýšení efektivnosti práce při zachování vysoké kvality odvedených výsledků je v prostředí ČNB kontinuální proces. Potvrzení naplňování této zásady je patrné i z výsledků kontrolní akce NKÚ, kterou bylo prověřeno hospodaření ČNB s peněžními prostředky v oblasti výdajů na pořízení majetku a výdajů na provoz z hlediska souladu s právními předpisy a dodržení povinnosti nakládat s vlastním majetkem s odbornou péčí podle části třinácté zákona o ČNB, která upravuje hospodaření ČNB. Kontrola se zaměřila zejména na sestavování rozpočtu a jeho plnění, realizaci výdajů na pořízení majetku a výdajů na provoz ČNB a na vedení účetnictví. U žádné z výše zmíněných oblastí nebyly kontrolou zjištěny významné nedostatky. Byly zjištěny pouze dílčí nedostatky v oblasti zadávání veřejných zakázek, které však z hlediska četnosti a významnosti nebyly závažné. ČNB s vlastním majetkem nakládala dle ustanovení § 47a zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, s odbornou péčí.

Výsledek hospodaření ČNB bude nadále záviset na vývoji měnových kurzů a úrokových sazeb doma i v zahraničí. Trend apreciace domácí měny se v dlouhodobém horizontu obnovuje, i když bude pravděpodobně probíhat podstatně pozvolnějším průměrným tempem než před začátkem globální finanční krize. Při aktuální výši a struktuře bilance ČNB, resp. velikosti cizoměnových aktiv, mohou i malé apreciační pohyby kurzu koruny vyústit do účetních ztrát. Tyto ztráty avšak nijak neovlivňují schopnost ČNB naplňovat svůj zákonný mandát.

Srovnání nákladů a výnosů ČNB v letech 2017 a 2016

Údaje uvedeny v mil. Kč

Název skupiny	NÁKLADY		VÝNOSY		SALDO	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016

OBLAST MĚNOVÁ

Provádění měnové politiky	4 030	613	1	0	-4 029	-613
Správa devizových rezerv	40 155	33 608	72 191	58 807	32 036	25 199
Kurzové rozdíly	274 777	11 018	3 796	33 882	-270 981	22 864
Klientské operace	21	13	1 013	1 412	992	1 399
Ostatní operace	0	887	47	522	47	-365
Celkově za oblast měnovou	318 983	46 139	77 048	94 623	-241 935	48 484

OBLAST EMISE A SPRÁVY PENĚZ

Celkově za oblast emise a správy peněz	453	486	864	329	411	-157
--	-----	-----	-----	-----	-----	------

OBLAST PROVOZNÍ

Zaměstnanci	1 494	1 407	1	1	-1 493	-1 406
Správní činnost	273	296	198	162	-75	-134
Provoz objektů a zařízení	418	358	267	40	-151	-318
Mimořádné náklady a výnosy	0	0	0	0	0	0
Celkově za oblast provozní	2 185	2 061	466	203	-1 719	-1 858

Celkové náklady a výnosy	321 621	48 686	78 378	95 155		
HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK					-243 243	46 469

Čerpání rozpočtovaných prostředků ČNB k 31. prosinci 2017

(údaje uvedeny v tis. Kč)

rozpočtovaná položka	plán	skutečnost	poměr v %
Výdaje	2 540 000	2 443 217	96,2 %

Výdaje na provoz	2 345 000	2 261 807	96,5 %
Emise a správa oběživa	406 220	405 949	99,9 %
Nákup peněz	402 901	402 799	100,0 %
Příprava nových platidel	2 056	1 887	91,8 %
Ochrana platidel	1 263	1 262	99,9 %
Provozní výdaje	1 938 780	1 855 858	95,7 %
Osobní výdaje	1 502 540	1 493 335	99,4 %
Správní činnost	301 108	269 532	89,5 %
Provoz objektů a zařízení	111 482	102 093	91,6 %
Korekce rozpočtových výdajů	-9 100	-9 101	100,0 %
Rezerva	32 724		

Výdaje na pořízení majetku	195 000	181 410	93,0 %
Výdaje na pořízení hmotného majetku	100 682	95 767	95,1 %
Stavby, budovy a pozemky	35 510	33 282	93,7 %
Dopravní prostředky	2 010	1 924	95,7 %
Kancelářská technika a spotřební elektronika	2 203	2 077	94,3 %
Technika pro manipulaci a zpracování hotovosti	8 485	7 400	87,2 %
Výpočetní technika - hardware (HW)	32 321	32 308	100,0 %
Nábytek a doplňkové zařízení interiérů	4 708	4 717	100,2 %
Komunikační technika	1 506	862	57,2 %
Zabezpečovací zařízení	11 283	10 825	95,9 %
Ostatní hmotný majetek	2 656	2 372	89,3 %
Výdaje na pořízení materiálu	13 680	13 819	101,0 %
Výdaje na pořízení nehmotného majetku	74 449	71 824	96,5 %
Programové vybavení - software (SW)	69 842	67 985	97,3 %
Ostatní nehmotný majetek	4 607	3 839	83,3 %
Rezerva	6 189		

Poznámka:

Korekční položka kompenzuje „pseudo“ výdaje, které jsou z důvodu potřeb řízení zahrnovány do rozpočtu. Výdajem je například pořízení surovin pro závodní jídelnu, avšak příspěvek na závodní stravování poskytované vlastní závodní jídelnou již reálným výdajem není. Musí však být rozpočtován v rámci celkových zaměstnaneckých benefitů.

Informace o mzdách členů bankovní rady ČNB podle § 47 odst. 3 zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů

V roce 2017 byla členům bankovní rady ČNB vyplacena následující mzda:

	hrubá mzda ¹⁾ v Kč	čistá mzda ²⁾ v Kč
Jiří Rusnok	5 475 513	3 931 381
Mojmír Hampl	4 366 745	3 164 213
Vladimír Tomšík	4 338 728	3 086 350
Lubomír Lízal ⁴⁾	837 583	566 484
Marek Mora ³⁾	3 307 659	2 363 134
Pavel Řežábek ⁴⁾	1 002 568	685 521
Oldřich Dědek ³⁾	3 312 847	2 366 877
Vojtěch Benda	3 661 658	2 655 492
Tomáš Nidetzký	3 664 027	2 657 202

¹⁾ Hrubá mzda zahrnuje základní mzdu, odměny za výsledky práce a náhrady mezd podle zákoníku práce.

²⁾ Čistá mzda je hrubá mzda po odečtení pojistného na veřejné zdravotní pojištění, pojistného na sociální zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, daně z příjmu a solidárního zvýšení daně a připočtení slevy na dani na poplatníka a daňového zvýhodnění na vyživované děti u těch členů bankovní rady, kteří o uplatnění slev požádali.

³⁾ Marek Mora a Oldřich Dědek byli jmenováni členy bankovní rady s účinností od 13. 2. 2017.

⁴⁾ Lubomír Lízal a Pavel Řežábek ukončili pracovní poměry v ČNB k 31. 3. 2017.

**Jmenovitý seznam právnických osob podle § 34 odst. 1 zákona č. 6/1993 Sb.,
o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů**

IČO	Název	Sídlo – město	Sídlo – ulice
49710362	GARANČNÍ SYSTÉM FINANČNÍHO TRHU	PRAHA 1	TÝN 639/1
65732138	CELOBANKOVNÍ ODBOROVÝ VÝBOR OSPPP ČNB	PRAHA 1	NA PŘÍKOPĚ 28
65732006	ZÁKL. ODBOROVÁ ORG. OSPPP ČNB – ÚSTŘEDÍ	PRAHA 1	NA PŘÍKOPĚ 28
65732235	ZÁKL. ODBOROVÁ ORG. OSPPP POB. ČNB PRAHA	PRAHA 1	NA PŘÍKOPĚ 28
65732570	ZÁKL. ODBOROVÁ ORG. OSPPP ČNB Č. BUD.	ČESKÉ BUDĚJOVICE	LANNOVA 1
65732839	ZÁKL. ODBOROVÁ ORG. OSPPP ČNB PLZEŇ	PLZEŇ	HUSOVA 10
65733207	ZÁKL. ODBOROVÁ ORG. OSPPP ČNB ÚSTÍ	ÚSTÍ NAD LABEM	KLÁŠTERNÍ 3301/11
65733304	ZÁKL. ODBOROVÁ ORG. OSPPP POB. ČNB HK	HRADEC KRÁLOVÉ	HOŘICKÁ 1652
65733835	ZÁKL. ODBOROVÁ ORG. OSPPP POB. ČNB BRNO	BRNO	ROOSEVELTOVA 18
65734653	ZÁKL. ODBOROVÁ ORG. OSPPP POB. ČNB OSTR.	OSTRAVA 1	NÁDRAŽNÍ 4
48549746	KLUB DŮCHODCŮ ČNB	PRAHA 1	NA PŘÍKOPĚ 28